

POROČEVALEC

Želimo vsem cenjenim
sodelavcem in bralcem
srečno in uspehov
polno
Novo leto
1965

GLASILO KOLEKTIVA KMETIJSKEGA KOMBINATA PTUJ

ŠT. 5

PTUJ, DECEMBRA 1964

LETNIK I

Uredniški odbor!

Tokrat je reševal delavski svet važne probleme kombinata

Po programu v letu 1965 za 29% večji dohodek

3. decembra 1964 je tretjič zasedal v sejni dvorani podjetja delavski svet kombinata. Pripravil si je obsežen delovni program. Svet je bil sklepčen, ker so bili odsotni samo štirje člani. Dnevni red je obsegal 11 točk.

Pri pregledu sklepov druge seje z dne 22. avgusta 1964 so ugotovili, da so izvršeni razen dveh pomembnih sklepov, da začne s finančnim poslovanjem 1. oktobra novoformirani obrat svinjereje in da bodo do novembra gotovi pravilniki.

Po živahni razpravi je svet upošteval vzroke, zakaj niso izvršeni vsi sklepi. Obrazložili so jih glavni direktor in člani odbora za osebne dohodke. Svet smatra, da naj v bodoče organi in službe, ki svetu predlagajo razne sklepe, te bolje proučijo, da se ne bo pozneje izkazalo, da niso izvedljivi.

Svet je za tem obravnaval poročilo o tričrtletnem periodičnem obračunu ter ga je brez pripomb v celoti potrdil.

Sef plansko-analitskega sektorja je nato obrazložil program kmetijske proizvodnje in investicij za leto 1965. Celotni dohodek bo večji za 29% ter bo rezultat delnega obratovanja nove farne svinj Turlišče in večjega dohodka v ostalih panogah.

Površine zemljišč bomo povečali v letu 1965 z odkupom za 795 ha ter bomo koncem leta 1965 hasnovali cca 10.980 ha, od tega 4.950 ha gozdov. Predvidena je tudi sprememba strukture poljščin. Povečali bomo rentabilnejše kulture, kot koruzo, pšenico in oves, zmanjšali pa bomo pridelovanje ječmena, krompirja in sladkorne pese.

Rodni nasadi v letu 1965 ne bodo večji. Rodni vinogradi

bodo povečani za 27 ha s skupnim pridelkom cca 95 vagonov mošta. Hmeljišča se povečajo za 8 ha; skupni pridelek bo 126 ton hmelja. V živinoreji ni bistvenih sprememb pri plemenski živini, poveča pa se število prodanih govejih pitec na 1.100 glav in mesnatih prašičev na 15.000 glav.

Posadili bomo 53 ha novih sadovnjakov ter 50 ha vinogradov na terasah. Skupno potrebujemo 1.866.677.000 din za nove investicije:

za opremo	157,055.000 din
za nakup zemlje	203,248.000 "
za obnovo hmeljišč	12,000.000 "
za agromelioracije	60,000.000 "
za farmo prašičev za 1965 l.	585,996.000 "
za pitališče Pragersko	41,598.000 "
za obnovo sadovnjakov	90,000.000 "
za obnovo vinogradov	106,780.000 "
za tovarno močnih krmil — dograditev	480,000.000 "
za družbeni standard	40,000.000 "
za ostalo	40,000.000 "
Vse skupno	1.816,677.000 din

Od potrebnih sredstev je še iz leta 1964 zagotovljenih 1.258.572.000 din; lastnih sredstev predvidevamo 79.000.000 din, za ostalih 479.105.000 din pa bomo morali najeti ustrezna posojila.

Clani delavskega sveta so pogrešali programe ostalih dejavnosti, kot gozdarstva, mlekarne, klavnice in mizarstva. Te programe bodo obravnavali na prihodnjih sejah.

Svet je potrdil predloženi program. Zavrnil je program nabave opreme, ki ga naj vskladi odbor za program z dejanskimi potrebami ter ga ponovno predloži svetu v potrditev.

POTRJENIH JE VEČ PRAVILNIKOV

V naslednji točki dnevnega reda je tolmačil predsednik komisije za osebne dohodke predložen pravilnik o delitvi osebnih dohodkov obrata mlekarne.

Clani niso imeli bistvenih pripomb ter so pravilnik soglasno potrdili, smatrajo pa, da je tudi za kmetijske obrate potrebno čim prej sprejeti slične pravilnike.

Nato je razpravljal svet o pravilniku o izdajanju našega časopisa »Poročevalec«. Delavski svet kot ustanovitelj časopisa je ugotovil, da opravlja časopis v redu svoje poslanstvo. Pravilnik predvideva mesečno izhajanje časopisa ter potrebo po sistemiziranju delovnega mesta urednika, ki bi opravljal istočasno funkcijo referenta za informacije. Na mesec izide cca 1.650 izvodov, kar stane cca 272.500 din. Predložen je bil tudi pravilnik o avtorskih honorarjih za objavljene prispevke v »Poročevalcu«, ki predvideva po 10 do 15 din na vrstico v časopisu.

Oba pravilnika je svet soglasno potrdil.

Ravno tako je potrdil svet po kratki razpravi oba predložena poslovnik za odbor za izobraževanje kadrov ter za odbor za gospodarski program, plan in delitev čistega dohodka.

Direktor FRS Vinko Trplan je poročal, da je potrebno najeti posojilo za trajna obratna sredstva, ker smo z novimi investicijami povečali kapacitete.

Sklenili so, da najamemo kredite za trajna obratna sredstva:

za farmo bekonov za	509,028.000 din
za odkupljena zemljišča za	60,140.000 din
za izvršene agro- in hidromelioracije	86,400.000 din
Skupno	655,568.000 din

Ob koncu leta prirejajo obrati zaključke dela. Da bi uvedli enotno obremenjevanje teh stroškov, je svet sklenil, da se krije del stroškov iz osebnih dohodkov in to 500 din po zaposlenem.

VAJENCEM POVISANE NAGRADE

V zadnjem povišanju osebnih dohodkov zaradi povečanja življenskih stroškov so bili izpuščeni vajenci. Zato je bilo sklenjeno, da se tudi vajencem zvišajo nagrade za 1.500 din na mesec in to od 15. 7. 1964 naprej.

Po daljši razpravi je odobril delavski svet tudi plačilo stroškov ekskurzij in sicer za 17 članov društva kmetijskih inženirjev in tehnikov, ki so bili v Bolgariji 500.000 din in za 6 članov društva knjigovo-

Srečno pot v letu 1965

Z novim letom bo stopil naš kombinat v peto leto svojega obstoja. V preteklih štirih letih smo prehodili precejšen kos težavne poti; ta nas vodi k cilju, ki smo si ga postavili ob ustanovitvi. Postati hočemo velika in moderna kmetijska proizvodnja in predelavna organizacija z urejenim in učinkovitim samoupravljanjem.

Pri svojem delu smo kljub mnogim napakam dosegli velike uspehe. V tem času smo povečali dohodek podjetja od 1,224.000.000.— din v letu 1961 na 3,760.000.000.— din v letu 1964. Ta uspeh so nam omogočile predvsem investicije in povečana storilnost dela. Družba nam je zaupala sredstva za investicije, saj smo v preteklih štirih letih vložili v gospodarske objekte, zemljo, nasade, mehanizacijo in opremo 3,703.000.000.— din; od tega smo v letu 1964 vključili v proizvodnjo 1,863.000.000.— din, ostalo pa bo vključeno v prihodnjem letu. Z modernizirano proizvodnjo in povečano storilnostjo dela smo bili sposobni povečati najnižji osebni dohodek od 13.000.— din na 28.000.— din.

Na pragu novega leta se moramo zavedati, da nas čakajo v bodoče še mnoge težave, ki jih bomo uspešno reševali, če se bomo otresli dosedanjih napak, predvsem pa, če bomo naše podjetje resnično tako upravljali, kot smo se zavezali s statutom. J.P.

dij 180.000 din, ki so bili v Parizu.

Clani sveta so mnenja, da bo potrebno potrjevati programe morebitnih potovanj vnaprej, ne pa za že izvršena potovanja.

Delavski svet je vzel na znanje sodbo Okrožnega gospodarskega sodišča Maribor, s katero je obsojeno naše podjetje zaradi finančnih prekrškov v letu 1962 na 500.000 din kazni, ki bremeni osebne dohodke (brez prispevkov).

Ravno tako je svet potrdil nabavo, prodajo in odpis večjega števila osnovnih sredstev v zadnjih 3 mesecih, ko ni bilo seje delavskega sveta.

Upravičene pripombe so bile na tak način nabave ter so navzoči zahtevali spoštovanje sklepa, ki so ga sprejeli o načinu nabave osnovnih sredstev na 2. seji DS. Kršilce bodo v bodoče disciplinsko obravnavali.

Zaradi izboljšanja finančnega poslovanja in uporabe knjižnih strojev (glej članek v 4. številki »Poročevalca«) je Vinko Trplan predlagal združitve žiro računov s 1. 1. 1965.

Delavski svet je predlog osvojil. Proti je glasoval Stane Guštin, ing. kemije iz mlekarne, vzdržali pa so se glasovanja Toth in Hebar iz gozdarstva ter Zupanič iz klavnice.

ZA 2.000 DIN VISJE ŠTIPENDIJE

Na predlog odbora za kadre je zvišal svet vsem našim študentom stipendije za 2.000 Nadaljevanje na 2. strani

45.5 225

15/1

48

Po programu v letu 1965 za 29% večji dohodek

Nadaljevanje s 1. strani

din. Od 1. 12. 1964 znašajo študentske stipendije od 10.000.— din za nižje šole do 17.000.— din za fakultete. Odbor za kadre je še predlagal:

— da bi uvedli nagrajevanje in pohvale (pismene) za najboljše člane kolektiva,

— ter da bi primerno pogostili upokojene člane ob odhodu iz podjetja.

Oba predloga sta bila soglasno sprejeta.

Na predlog in obrazložitev glavnega direktorja so sklenili najeti 40.000.000 din kredita za stanovanjsko izgradnjo, nakup in za refundacijo do sedaj izvršenih del.

Računovodja je poročal, da ne prizna naša republika dolga 3.100.000 din, za kritje izgube kobilarne za leto 1961. Razvila se je živahna diskusija z ugotovitvijo, da sedaj ne bodo niti zvezni niti republiški organi krili izgube kobilarne, ki zavira razvoj poljedelstva in svinjereje na Turnišču. Člani so zahtevali, naj se končno izvede že sklenjena likvidacija kobilarne. Sklenili so, naj se začne likvidacija takoj, osnovna sredstva kobilarne pa se razprodajo zainteresiranim ustanovam, kombinatom in zasebnim rejcem.

OSTALI SKLEPI SVETA

Sklenili so, da odprodamo sedanje osebne avtomobile ter kupimo tri primerne avtomobile z odobrenimi vzhodnimi devizami. Nato je DS sklenil še sledeče:

— Vinku Trplanu in Jožetu Križančiču se odproda stara nenaseljena hiša v Jurovcih;

— društvu prijateljev mladine v Kidričevem se odobri 20.000 din za nakup traku za pionirski prapor;

— odpove se delovno razmerje Karlu Frideriku. Odpovedni rok je 5 mesecev. Za to dobo se ga naj primerno zaposli. Odpravno krije 50 % farma bekonov, 50% pa obrat Podlehnik;

— našemu zidarju Alojzu Maru, ki mu je pogorela hiša, se dodeli 2.000 kosov strešne opeke, ki je bila na upravni zgradbi;

— v skupščini socialnega zavarovanja je bil do sedaj Viktor Valentin, ker pa odhaja imenovani v drugo gospodarsko organizacijo, je za njegovega namestnika imenovan Ladislav Erjavac iz obrata »Tehnoservis«;

— odobren je nakup stanovanjskega in gospodarskega poslopja od Minke Šuler, Gorca 21 za 1.350.000 din;

— DS se ne strinja z odhodom našega bivšega študenta Laha v drugo organizacijo; zadevo je treba pravno urediti;

— dopolnil je zadnji odstavek 78. člena našega statuta z dodatnim besedilom: »Pravilnik je veljaven, ko ga potrdi delavski svet podjetja«;

— odbor za osebne dohodke naj pripravi predlog za vsklajevanje osebnih dohodkov nekaterih naših dejavnosti, ki so zaostali za sorodnimi podjetji in dejavnostmi v okraju.

S tem je bil dnevni red izčrpan. Seja je bila zelo plodna. Ravno tako je bil v smislu poslovnika poslan vsem članom zraven vabila tudi ves material za sejo.

K vsemu prednjemu se je nabralo pod točko »razno« toliko materiala, da so bili brez odmora več kot 10 ur na seji. Res je bilo v preteklih mesecih ogromno dela s trgatvijo, s spravljanjem silaže, koruze in ostalih pridelkov, posebno še v zelo neugodnem vremenu, vendar bo potreba v bodoče sklicevati seje pogosteje ter s krajšim dnevnim redom.

Seja upravnega odbora

Upravni odbor je razpravljal na seji dne 27. 11. 1964 o periodičnem obračunu (glej poročilo o rezultatih v 4. številu »Poročevalca«), o pravilniku o izdajanju našega časopisa in o priznavanju honorarjev za objavljene prispevke.

NADALJE JE:

— imenoval inventurne komisije za popis vseh sredstev na obratih, v centralno komisijo pa imenoval: za predsednika Otona Velunška, za člane Alojza Pojeta, Otona Poliča, Jurija Mlakarja in Leopolda Vertiča;

— sprejel sklep, da preneha s 15. 12. 1964 vsa naročila za nove nabave;

— podaljšal Jožetu Breču in Antonu Vidoviču, obema iz Gradišča pri Cirkulanah, plačilni rok za kupnino za zamnjano zemljišče. Imenovanim je povzročila toča precej škode; plačati bosta morala zamudne obresti;

— odobril Julčki Mohorko iz obrata Dornava skrajšanje delovnega časa za 1 uro štiri-

krat tedensko; imenovana obiskuje ekonomsko srednjo šolo za odrasle v Ptujju ter je vezana na prevoz z avtobusom;

— odobril kot reklamni prispevek 3 zaboje buteljšk študentom iz Kenije, ki študirajo v Jugoslaviji in bodo v decembru proslavili svoj nacionalni praznik - dan republike;

— ni odobril črtanja dolga prosvetnega društva Trnovska vas;

— ni odobril naročila oglasa v Turističnem vodiču po Jugoslaviji;

— priporočil DS, naj odpove delovno razmerje Karlu Frideriku;

— zaradi zdravstvenega stanja premestil sedanjega upravnika delovne enote »Slovenske gorice« na drugo ustrežno mesto, za v. d. upravnika pa imenoval Janija Gönca;

— priporočil disciplinski komisiji, naj strožje ukrepa proti kršitelju delovne discipline Danilu Klajderiču iz enote Starše;

— predlagal ustrezne ukrepe zaradi primanjkljaja 450.000 din pri maloprodajni blagajni v Podlehniku;

— zavrnil pritožbo Franca Svenška iz obrata mlekarne, o odpovedi delovnega razmerja, ker je odpoved v skladu s predpisi;

— odobril oglas v vrednosti 30.000 din v reviji »Naše kmetijske šole«;

— potrdil potovanje direktorja komerciale Franca Krivca na degustacijo vin v Prago;

— študentom biologije odobril kot prispevek ob brucovanju 2 zaboja buteljšk vina;

— odobril Vinku Trplanu, direktorju FRS, da se lahko honorarno zaposli, kot predavatelj na Ekonomski srednji šoli;

— zavrnil prošnjo Karla Friderika za odpis dolga;

— zavrnil prošnjo raznih revij in časopisov za objavo oglasov, ker ni sredstev;

— odgovoril na prošnjo Vinka Plohla, da lahko dobi les po lastni ceni, če predloži potrebne dokumente in pristanek obrata, kjer je zaposlen, da bo kril razliko do tržne cene;

— določil najnižjo ceno za prodajo osebnega avtomobila alfa romeo.

PREGLED SKLEPOV

Na 1. redni seji odbora za skupno potrošnjo in družbeni standard Kmetijskega kombinata Ptuj, ki je bila dne 16. 9. 1964 na upravi podjetja, so razpravljali o rekreaciji zaposlenih.

Odbor je med drugim:

— sklenil, da bo izdelal v začetku prihodnjega leta, po zaključni bilanci, v smislu predpisov predlog o spremembi letošnjega denarnega nadomestila za letni oddih in ga predložil DS v potrditev;

— sklenil predlagati delavskemu svetu, naj odobri dodelitev potrebnih sredstev za nabavo dveh primernih hladilnikov in dveh električnih kuhalnikov s potrebno posodo za kuhanje v obeh počitniških domovih;

— sklenil, da se izdela skupno z obrati, ki imajo največ neekonomičnih in dotrajalih hiš, podrobnejša analiza, nakar se predloži delavskemu svetu, kateri bi naj sprejel sklep o prodaji takih hiš zasebnikom. S tem bi se obratom povečal sklad skupne porabe, oz. sredstva za investicijsko vzdrževanje ter bi se na ta način skupno s hišnimi sveti lažje izvršile razne adaptacije hiš, ki so za obrate še ekonomične;

— se strinja s predlogom, da se uredi stanovanjska hiša v Gorci. V te namene naj se sestavi predračun, ki se pred-

Člani upravnega odbora na zasedanju

Prvi sklepi upravljanja uprave

14. decembra 1964 je svet delovne enote uprave izvolil za svojega predsednika Heleno Hojnikovo, za njenega namestnika pa Antona Kekca.

Nato je imenoval svet Ivana Kranjca, Franca Goloba in Heleno Goričanovo v komisijo za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij ter Antona Kekca, Ivana Skočirja in Marijo Gönčevo v komisijo za kaznovanje kršitve delovne discipline.

V nadaljevanju so člani živahno razpravljali o bodočem delu sveta. Vse ostale delovne enote so že imele organe upravljanja; sedanji svet delovne enote uprave je prvi organ upravljanja ter nima za to še nobenih delovnih izkušenj. Kljub temu se je v razpravi pokazalo, da bo dela dovolj, samo čimprej se ga je treba lotiti.

Posebno hitro bodo morali urediti odnose med posameznimi sektorji in službami, da bi bila potrebna dela čim bolj in čim ceneje opravljena. Razen tega bo potrebno v najkrajšem času uvesti vzpodbudnejše načine delitve osebnih dohodkov, zato je sklenil svet po daljši razpravi sledeče:

— vsi vodje sektorjev in služb naj čim prej izdelajo podroben načrt sistemacije delovnih mest ter v njem upoštevajo dolžnosti in pravice posameznega delovnega mesta;

— ravno tako naj vodje sektorjev predlagajo ustrezno vskladitev (koordinacijo) dela med sektorji in službami;

— obenem naj pripravijo nekatera merila, ki bodo omo-

gočila delitve osebnih dohodkov po delu.

Člani sveta so na koncu razpravljali, kdo bo konkretno izvajal njihove sklepe. Sklepe ostalih delovnih enot mora izvesti upravnik enote; enota uprave nima upravnika. Mnenja so, da bi naj to bil direktor podjetja, sekretar ali pa vsak vodja sektoja za svoje območje. Do končnega sklepa niso prišli. Člani se boje, da bodo zaradi tega njihovi sklepi ostali samo v zapisnikih.

Vendar, začetek je tu in pričrpani smo, da bo v nadaljnjem delu rešeno tudi to vprašanje.

Pregled sklepov ostalih organov

2. redna seja odbora za gospodarski program, plan in delitev čistega dohodka Kmetijskega kombinata Ptuj, je bila 14. 11. 1964 v upravi podjetja:

ODBOR JE

— sklenil predlagati delavskemu svetu razširitev odbora za enega člana iz komerciale. Namesto Stefana Erjavca naj bo imenovan Filip Pisar, ki je istočasno tudi strokovni tajnik odbora;

— sklenil, naj Filip Pisar skupno z vsemi odgovornimi po sprejetih načelih še enkrat pregleda program plana. Dohodek naj primerno poveča. Ko bo plan pregledan in popravljen, bo takoj sposoben za

sejo delavskega sveta kot predlog odbora;

— sprejel poslovnik odbora za gospodarski program, plan in delitev čistega dohodka Kmetijskega kombinata Ptuj z vsemi spremembami in se predložil delavskemu svetu v potrditev;

— odobril nabavo konferenčne mize, stolov, omarice in obešalnika za ureditev male sejne sobe. Karta kmetijskih obratov je naročena in bo obešena na steno v sejni sobi. Ta nabava bo predložena delavskemu svetu v potrditev;

— sklenil predlagati delavskemu svetu, naj potrdi nabavo vrtalnega stroja in skobelnega stroja za obrat »Mizarstvo«.

loži delavskemu svetu zaradi ugotovitve potrebnih sredstev;

— se strinja z ureditvijo hiše v Hrastovcu. Hiša se naj uporablja kot dom oddiha za člane sindikata. Tudi za to hišo je potrebno izdelati predračun stroškov in ga predložiti delavskemu svetu v potrditev;

— je sklenil, da se postavi lesena logarska hiša, ki stoji neizkoriščena v gozdu Pristava, na primerno mesto na Pohorje in se uporablja v bodoče kot dom oddiha za člane kolektiva. Sklep se predloži delavskemu svetu podjetja v potrditev.

Spremembe zaposlenih je treba javljati

Sestanek upravnikov kmetijskih obratov je bil 18. 12. 1964 v dvorani podjetja. Kot običajno je bil zelo živahen. Ker se bliža konec leta, je treba dati obračune za delo. Glavni direktor je ugotovil, da so obrati prekoračili predvidene in odobrene investicije, ne da bi jih utemeljili in zahtevali dodatno soglasje delavskega sveta. Razpravljali so tudi o nepravilnih obremenitvah investicij v lastni režiji s splošnimi in upravnimi stroški. Nekateri obrati hočejo s takim prenosom stroškov doseči rentabilnejšo redno proizvodnjo. Na koncu so ugotovili, da morajo uporabiti ključ, ki ga določa plan in ki je zelo realen, saj upošteva delo, amortizacijo in storitve za osnovo delitve splošnih stroškov.

Sklenili so, da bodo poravnali hišni sveti, ki dolgujejo obratom za material in storitve, takoj svoje obveznosti.

Razpravljali so o ponudbi ruske tovarne o nakupu 300 ton gnojila NPK, ki je v rinfuznem stanju in v večjih gradah. Ker je cena ustrežna kakovosti, so upravniki naročili potrebne količine.

V razpravi okrog inventur so bili upravniki opozorjeni na nujno vestno delo obratnih komisij in na točno ugotovitev morebitnih krivcev za ugotovljene manjke. Delo komisij poteka v redu razen na Turnišču, kjer se kobilarna ne strinja z nekaterimi ukrepi popisne komisije.

Mnogo je bilo diskusije okrog precejšnjega števila nadur, vendar so ugotovili, da so bile potrebne ter določene v skladu s predpisi in z našimi pravilniki.

Na koncu je personalni referent opozoril upravnike na pravočasno in točno javljanje sprejetih v delovno razmerje, da ne bi prišlo do kršitve predpisov. Upravniki in knjigovodje osebnih dohodkov naj upoštevajo vsa navodila in okrožnice personalnega sektorja.

Ugotovili so tudi, da bodo morali redneje kontrolirati delo blagajnikov pri maloprodaji na obratih, da bi tako pravočasno preprečili morebitno okroščanje z družbenimi sredstvi.

Postanite naš reden dopisnik!

Glasilo »Poročevalca« KK Ptuj izdaja delavski svet. Urejuje uredniški odbor: predsednik Ciril Kolarič; člani Starkl Milan, dipl. inž. kmet., Valentin Viktor, Glušič Miran, ing. kmet., Mlakar Jurij, Grabrijan Maruša, in Guštin Stane, dipl. ing. kem. Odgovorni urednik: Oton Polič. Uredništvo in uprava: Ptuj, Muzejski trg 2. List izhaja mesečno. Rokopisov ne vračamo. Tisk: Ptujška tiskarna, Ptuj

Handwritten notes and signatures at the bottom left of the page.

Handwritten notes and signatures at the bottom center of the page.

Handwritten number '69' in a box at the bottom right of the page.

Slinavka in parkljevka

Slinavka in parkljevka sta najbolj nevarni kužni bolezni, za katerima zbolijo dmači parkljarji, govedo, svinje, ovce, koze, divji parkljarji, srne, jeleni, divje svinje; izvzet niti ni človek. Dne 21. 11. 1964 je bila SP ugotovljena v Sloveniji in sicer v Slavini pri Postojni. Do danes se je razširila na več gospodarstev v okolici Ljubljane in Maribora. Ker sta govedoreja in svinjereja našega kombinata direktno ogroženi zaradi te nevarne bolezni, je prav, da spregovorimo nekaj besed o povzročitelju, širjenju, znakih in zatiranju slinavke in parkljevke.

Povzročitelj bolezni je virus, kateri lahko nastopa v sedmih različnih tipih: O, A, C, SAT₁, SAT₂, SAT₃, in As. Kratice so oznake raznih pokrajin ali kontinentov, kjer je virus prvič ugotovljen. Povzročitelj je zelo odporen proti raznim zunanjim vplivom. Tako lahko še vedno povzroči bolezen, čeprav je bil več mesecev v suhem stanju ali več tednov na temperaturi okrog 4°C. Bolj je občutljiv na višje temperature in lužino. Segrevanje tekočin do 85°C samo za eno minuto popolnoma sigurno ubije virus. Pravtako ga sigurno ubija 3% raztopina lužnega kamna.

Širjenje bolezni je neposredno od obolele živali na zdravo z njihovim dotikom. Pri neposrednem širjenju ima najvažnejšo vlogo slina obolele živali. Bolezen pa se lahko širi tudi posredno s predmeti, okuženimi z izločki ali deli obolelih živali. Tu pride predvsem v poštev meso zaklanih živali, obolelih za SP. Seno, slama ali koncentrat, okuženi s povzročitelji SP. Važno funkcijo pri prenosu pa ima tudi človek, ko prenaša z okuženimi rokami, obleko, obutvijo bolezen iz enega hleva v drugi. Tako je leta 1937 na svoji obleki prinesel bolezen v Slovenijo sezonski delavec celo iz Francije. Leta 1938 pa se je s sezonskimi delavci na Belju razširila skoraj po celi Jugoslaviji. V današnjih pogojih, ko sta trgovina in promet izredno razvita, se tudi SP z lahkoto širi.

ZNAKI BOLEZNI IN NJENE POSLEDICE

Znaki bolezni se pojavijo dva do enajst dni po okužbi. Bolezen običajno začne z zmanjšanim apetitom in vročino do 41°C. Ti splošni znaki utegnejo biti malo zaznavni.

Pridobivanje zemljišč

Pridobivanje zemljišč za družbeni sektor zahteva določena organizirana predela in zbiranje podatkov za sestavo tehnične dokumentacije. Ta je osnova za izdelavo analiz in študijskih programov za uspešen razvoj moderne specializirane kmetijske proizvodnje.

Po 7 letnem perspektivnem planu pričakujemo, da bodo za družbeni sektor pridobljene glede na stanje kultur, bonitete in uporabnosti nove obsežne kmetijske obdelovalne površine, zlasti na območjih prvega proizvodnega okoliša (v naši občini ravninski predeli t. j. Dravsko in Ptujsko polje), v valovitih in hribovitih predelih pa kmetijske površine, ki pridejo v poštev za intenzivno vinogradništvo in sadjarstvo.

Po navodilih geodetske uprave, je izdelal v soglasju z republiškim sekretariatom za kmetijstvo in gozdarstvo katasterski urad v Ptujju letos spomladi s pomočjo kmetijskih strokovnjakov kombinata, zadrug in občine katasterski operat. Na posebnih kartah so označeni kompleksi zemljišč s posebno barvo. Poljedelska zemljišča, še last zasebnih kmetovalcev, ki so sposobna za obdelavo z moderno mehanizacijo, so označena na kartah z drugo barvo, enako tudi zemljišča v nagnjenih terenih, ki so sposobna za obnovo modernih vinogradniških in sadjarskih plantaž. K temu je še izdelan detaljni tehnični program s podrobno dokumentacijo.

ni, tako da te prve faze obolenja mnogokrat niti ne zapažimo. Najvažnejši znak je pojav mehurčkov na ustni sluznici, na jeziku, na svitku nad parklji, na koži med parklji in na petah. Zaradi vnetja v ustih se pojavi močno slinjenje živali. Spremembe v ustih s slinjenjem in spremembe na parkljih s šepanjem sta najbolj karakteristična znaka slinavke in parkljevke. Ko počijo po dveh dneh bolezni mehurčki, se nastale ranice posebno na nogah zelo rade oognijo. Tako pride do težjih sprememb, kot so gnojna vnetja sklepov in sezuvanja parkljev.

Pri blagi obliki slinavke in parkljevke imamo do 5% izgub. Vendar je materialna škoda izredno velika. Obolele živali namreč izredno shušajo, ne morejo jesti in hoditi, popolnoma izgubijo mleko in po več dni ne morejo vstati. Da pridobijo zopet normalno kondicijo in produkcijo, porabijo obolele živali od dveh tednov do štirih mesecev, odvisno od bolezenskih sprememb. Pri hujši obliki SP, ki zajame tudi srce, beležimo do 50% izgub zaradi nenadnih poginov. Če upoštevamo, da zbolijo prav vse živali v hlevu, je jasno, da so materialne izgube izredno visoke.

PREVENTIVNI UKREPI

Preprečevanje širjenja in zatiranja SP je zaradi izredne nalezljivosti in odpornosti povzročitelja zelo težavno in zahteva stroge ukrepe, katerih se morajo pridrževati prav vsi, posebno pa tisti, ki imajo opravka z živino, z živalskimi proizvodi ali s hrano za živali.

Zatira se bolezen tako, da se obolele živali pravočasno pobijejo in neškodljivo odstranijo. Zdrave živali pa se v krogu več kilometrov okrog oku-

ženega dvorca zaščitno cepijo. Prepovede se vsak promet iz okuženega okoliša. Vse te mere pa vedno ne morejo zadostovati, ker prenaša bolezen lahko tudi človek na svoji obutvi in obleki. Zaradi tega so tudi na našem kombinatu pred vsemi hlevi napravljene bariere z žagovino, namočeno v 3% raztopini lužnega kamna. Prepovedan je vstop v hleve vsem, razen živinorejcem, ki opravljajo živino. Le-ti pa morajo imeti za delo v hlevu posebno obleko in obutev; roke si morajo razkužiti v razkužilu. Prepovedana je nabava živali za pitanje ali za plemo iz Hrvaške.

Iz prej opisanega je razvidno, da so vse te mere nujno potrebne, ker se bolezen lahko širi tudi na večje razdalje.

ZAŠČITNO CEPLJENJE

Dne 4. 12. 1964 je bilo vse govedo na kombinatu cepljeno proti SP z zaščitnim cepivom tipa O, ker je ta tip ugotovljen v Sloveniji. Vendar karantena v hlevu še vedno velja, ker je te dni cepljenje govedu na individualnih gospodarstvih. Posebno je važna zapora hlevov na svinjerejskih obratih. Zaščitno cepljenje svinj še za enkrat ni predvideno.

Z doslednim izvajanjem vseh navodil, ki jih imamo za preprečevanje slinavke, bomo prepričani, da se ta nevarna bolezen ne bo pojavila pri naši živini. Prepričani bomo ogromne materialne izgube in da bi predstavljali naši hlevi v slučaju okužbe še mesece nevarnost za živinorejo Slovenije ali celo Jugoslavije.

Cvetko Doplihar
dipl. veterinar

Se nekaj o predelavi grozdja

Že v prejšnjih številkah je bilo govora, kako je zaostala naša predelava grozdja. Res, da so ta način predelave uporabljali že naši pradedje in v tem pogledu skoraj nismo napravili ničesar, razen, da smo nabavili kak robkalnik in nekaj hidravličnih stiskalnic in to na obratu Podlehnik. Ob letošnji trgatvi smo uporabili 35 lesenih stiskalnic na vzvod in 5 hidravličnih stiskalnic manjše kapacitete.

Trgatev in prešanje predstavljata v vinogradništvu in vinarski proizvodnji izrazito ozko grlo. V nekaj tednih je treba grozdje potrgati in predelati. To je važno posebno za belo grozdje, katero ne sme biti predolgo izpostavljeno zraku, to je oksidaciji. Stiskalne naprave so izkoriščene na leto le kratak čas. Ker pa so drage, znatno bremenijo končni proizvod. Zaradi tega so izpopolnitve stiskalnic usmerjene v čim večjo učinkovitost, kontinuirano delo, skrajšan čas stiskanja, poenostavitev in olajšanje stiskanja s pomožnimi napravami, v enakomerno porazdelitev števila delavcev, večji izplen itd.

Res je, da je sodobna predelava za grozdje precej draga, ima pa znatne prednosti od klasičnih: hitra in kvalitetna predelava, vino ima lepo zelenkasto barvo brez ukusa po oksidaciji, ciku ali porjavitvi ter je zaradi tega bolj aromatično. Delovne sile se porabi le 20% od klasične predelave, dosežemo za 4 do 5% večji izplen, lahko in poceni je predelava tropin v stranski proizvod itd.

Poglejmo si na grobo izde-

v letu 1964 660 ha, za kar je izplačanih 115,169.000.— din.

Skupno je bilo do sedaj odkupljenih 1514 ha zemljišč in izplačanih lastnikom 270 milijonov 449 tisoč din.

Filomena pri delu s knjižnim strojem »ASCOTA«

S stroji v ažurnost

Mehanizacija si naglo utira pot v vse panoge naše proizvodnje. Vzporedno z mehanizacijo proizvodnje in z združitvijo kmetijskih posestev v velik proizvodno predelovalni obrat, kombinat, je bilo nujno mehanizirati tudi službo, ki registrira vse gospodarske dogodke, to je knjigovodstvo.

Za nakup strojev za knjiženje smo se odločili pred dobrih dvema letoma in sicer smo nabavili dva stroja s 15 in 55 števcu. Uslužbenk, ki so takrat zasedle po enomesečnem tečaju za strojno knjiženje nova delovna mesta, ni čakalo ravno lahko delo. Zaradi velikega zaostanka so delale v dveh izmenah in še nadure so bile potrebne. Ker še niso imele potrebne prakse in ker je moralo biti delo hitro opravljeno, je bilo predvsem v pr-

vem letu mnogo napak.

Čeprav smo mislili včasih, da ne bomo z delom nikoli na tekočem, nam je uspelo ažurirati s stroji v dobrem letu naše knjigovodstvo. Pravočasno lahko sedaj sestavljamo brutto bilance in druga poročila za nas in za banko. Za sestavo brutto bilance smo n. pr. poprej porabili 4 dni, a sedaj je gotova v osmih urah. Kartice so pregledne in lepo knjižene. Prednosti strojnega dela so res velike.

Ker sta po vsem tem stroja izkoriščena le 40 — 60 %, morajo opravljati strojne knjigovodje zraven še druga dela, kar ni koristno za podjetje glede na visoko amortizacijo. Osebnih dohodkov strojnih knjigovodkin je obračunava po času; tega je možno obračunati tudi po učinku. Iz dosedanje evidence smo ugotovili, da dosegajo teoretično normo pri knjiženju, včasih jo tudi presežejo ali pa obratno. Od vrste dokumentov je predvsem odvisno, koliko vknjižb lahko opravijo v eni uri; to je seveda odvisno tudi od hitrosti pri delu. Okvar na strojih doslej mnogo ni bilo, kar je delno tudi zasługa ljudi, ki delajo s stroji.

Za pripravo še ostalih del za strojno knjiženje, kot je knjiženje materiala in temeljnica obratovnega knjigovodstva, je potreben dobro pripravljen sistem. Zato bi bilo prav, da bi o tem nekdo temeljito razmislil. Z. H.

še drugi momenti, ki ne dovoljujejo uporabe tako številne delovne sile pri predelavi. Delo v vinogradih je takorekoč sezonskega značaja in ravno ob trgatvi je potrebno največ delovne sile. Od te sedaj uporabimo kar 30% za predelavo. Tudi to je člen v verigi, zaradi katerega je potrebna večja stalna delovna sila, ki je v zimskih mesecih ne moremo koristno zaposliti.

Gotovo bo kdo dejal, saj smo že kupili nekaj strojev za predelavo in bi lahko kar te uporabili. Ti stroji so nabavljeni za predelavo južnega grozdja, nikakor pa ne pridejo v poštev za predelavo naših kvalitetnih sort. V kolikor pa se bodo dali ti stroji uporabiti za naša manj kvalitetna vina, jih bomo vključili.

Naša vina uživajo že v svetu velik sloves. S kvalitetno predelavo jim ta sloves lahko samo povečamo in jim damo tisto mesto na svetovnem trgu, katero jim pripada.

Ivan Skočir ing. kmet.

VEC KOT RANI

V letošnjih 9 mesecih so gozdarska podjetja posekala povprečno na mesec 836.000 m³ lesa, kar je 5% več, kot lani v istem obdobju.

Največ so posekali hlodovine iglavcev in to povprečno na mesec 177.000 m³, listavcev pa 27.000 m³.

38.2 = 76
6
9

177

102
7
32

Prvi osnutek organizacije po specializiranih obratih

V našem časopisu smo že večkrat pisali o specializirani proizvodnji. V zadnji številki je bil objavljen članek iz razprave na seji komiteja ZKS podjetja. Iz članka se lahko da razbrati več misli in ugotovitev, ki pa so vse več ali manj teoretičnega značaja in nakazujejo le našo usmeritev.

Na drugi seji odbora za program, plan in delitev čistega dohodka je bila ustanovljena komisija, ki naj pripravi predlog o organizaciji podjetja v pogojih specializirane proizvodnje. Komisiji je bilo zaupano odgovorno delo. Vsi se zavedajo, da reorganizacija tako velikega podjetja, kot je naše, ni lahka naloga.

Naša sedanja organizacija je klasična. V njej so se skozi mnoga desetletja utrjevale delovne navade ljudi v neposredni proizvodnji, kakor tudi tistih, ki so to proizvodnjo vodili in usmerjali. Težko je prelomiti s stari, preizkušenim načinom dela, čeprav so se pogoji in okoliščine med tem časom močno spremenile. Nad našimi velikimi mešanimi obrati, ki smo jih vodili večji del precej centralistično, ni več pravega pregleda. Tudi ustavna zajamčena pravica delovnih ljudi, da neposredno upravljajo proizvodnjo in delijo svoj del dohodka in delovni enoti, je ob sedanjih pogojih in načinu upravljanja ter vodenja težje uresničljiva.

PRODUKTIVNOST IN INTERES POSAMEZNIKOV

Večanje produktivnosti in ekonomičnosti dela v podjetju je v prvi vrsti vezano na osebni interes posameznikov, biti pa mora urejeno z dobrim stimulativnim pravilnikom o delitvi osebnega dohodka in pravilnikom o delitvi čistega dohodka v delovni enoti in podjetju. V naših sedanjih pogojih mešane kmetijske proizvodnje bi morali odkrivati notranje rezerve. **Dokler bomo v naših delovnih enotah tako gospodarili, da prelivamo večkrat nenačrtno zaradi lepega končnega obračuna ali zakrivanja neprijetnih dejstev ustvarjena sredstva iz rentabilne proizvodne panoge v manj rentabilno panogo misleč, da smo s tem storili dobro, ne delamo prav. Ob takih pogojih in taki miselnosti ni mogoče odkrivati rezerv, še manj pa načrtno odpravljati pogoje in vzroke, ki povzročajo slabši uspeh delovne enote.**

V specializirani proizvodnji večji del tega odpade. Delovne enote iščejo in tudi najdejo v svoji panogi vse rezerve. Prav tako pa proizvajajo s planom določene proizvode, ki dajejo njim, oziroma drugim enotam nadaljnje potrošnje ali predelave, največje gospodarske rezultate.

Zavedamo se, da teh nekaj uvodnih misli ne more v celoti pojasniti pomena specializacije v kmetijski in drugi

proizvodnji našega podjetja. Specializacija postavlja tisoče vprašanj in zahteva prav toliko dobrih odgovorov.

Če se v načelih strinjamo, da bi bilo delo v specializirani proizvodnji boljše, potem se takoj vprašajmo, kako bi to praktično uredili v naših pogojih.

IN KAJ DOLOČA NAS STATUT

Statut podjetja določa v 29. členu, da je naše podjetje razdeljeno na delovne enote, ki so prve in najmanjše celice samoupravljanja. Obrat pa je organizacijska enota, ki združuje več delovnih enot skupaj. Ko predlagamo novo organizacijo se moramo ravnati po teh določilih. V podjetju naj bi obstojali sledeči obrati, ki bi povezovali sorodne delovne enote: **obrat poljedelstvo, obrat govedoreja, obrat svinjereja, obrat vinogradništvo, obrat sadjarstvo, obrat gozdarstvo in obrat kooperacija.**

V podjetju imamo nekaj delovnih enot industrijske predelave, ki jih je zaradi različne proizvodnje težko povezati v obrat. Ta povezava ni potrebna, saj lahko obstajajo kot samostojne delovne enote. Imeli bi sledeče delovne enote izven obratov: delovno enoto mlekarstva, kletarstvo, mizarstvo, klavnica z mesnicami in delovno enoto »Tehnoservis«. Kot samostojno delovno enoto bi smatrali skupne strokovne službe (upravo), ki bi bila razdeljena na sektorje.

Po tem predlogu je predlagana bistvena reorganizacija kmetijske proizvodnje. Ostale dejavnosti ostanejo v glavnem tako, kot so bile dosedaj, ker so že specializirane.

KMETIJSKI OBRATI IN DELOVNE ENOTE

Obrat poljedelstvo po tem predlogu povezuje vse poljedelske delovne enote v podjetju: DE Pragersko, DE Starše, DE Kidričevo, DE Turnišče — Videm — Podlehnik, DE Ptuj — Osojnik — Vurberg, DE Placar, DE Dornava, DE Sobotinci in DE Zavrč.

Obrat govedoreja povezuje vse govedorejske delovne enote: DE Pragersko (hlev Frajštajn in Pragersko), DE Starše, DE Kidričevo (hlevi Kidričevo, Gerečja vas, Ravno polje, Lovrenc), DE Podlehnik (hlevi Videm, Podlehnik, Meniško), DE Zavrč (hlevi Borl, Hrastovec, Zavrč), DE Sobotinci, DE Dornava (hlevi Dornava, Hlaponci, Velovlak) in DE Osojnik (hlevi Osojnik, Mestni vrh, Placar, Vurberg).

Obrat vinogradništvo pove-

zuje vse vinogradniške delovne enote: DE Podlehnik (delovišče Majski vrh — Gruškovje — Oten, Gorca — Dežno, Lipno — Janž), DE Zavrč (delovišče Turški vrh — Goričak — Korenjak, Hrastovec — Veliki vrh — Gorenjski vrh, Podgorci), DE Dravinjski vrh (delovišče Mestni vrh, Vurberk). Obstojata tudi predlog, da se v ta obrat vključi delovna enota kletarstvo, ki je sedaj samostojna.

Obrat sadjarstvo povezuje vse sadrske delovne enote: DE Podlehnik (21 ha intenzivnejših nasadov), DE Zavrč (50 ha intenzivnejših nasadov), DE Osojnik (70 ha plantaže), DE Mestni vrh (150 ha plantaže), DE Grajena (50 ha plantaže). predlog je, da bi stare — ekstenzivne nasade v Halozah obdržale vinogradniške delovne enote za proizvodnjo jabolčnika. Obstojata tudi predlog, da bi bila obrata vinogradništvo in sadjarstvo združena vsaj do takrat, ko bodo rodne plantaže in nasadi do neke mere obnovljeni in urejeni.

Obrat svinjereja povezuje vse svinjerejske delovne enote: DE vzrejališče, DE pitališče, DE Marof in DE Dornava.

Obrat gozdarstvo povezuje enote gozdarstva in delovno enoto žago. Te delovne enote so: DE Vurberg, DE Dravsko polje, DE Haloze — Tisovec, DE Plešivec in DE žaga Hajdina.

Obrat kooperacija, ki je s sklepom delavskega sveta podjetja že ustanovljen, povezuje delovne enote kooperacije, ki bi naj bile sledeče: DE Dravsko polje, DE Slovenske gorice in DE Haloze. V sestavu delovnih enot bi naj bile poslovalnice, ki bi naj imele svoje sedeže po vaseh in bile najtesneje povezane s kmetovalci — kooperanti. Pred intenzivnim začetkom dela tega obrata je treba rešiti nekatera vprašanja sodelovanja med kombinatom in kmetijskimi zadrugami.

KAKO REŠITI OBSTOJEČE PROBLEME

Navedena organizacija kmetijske proizvodnje in kooperacija kombinata ima po obratih več skupnih rešitev in druge različne problematike, ki bi jih naj navedli. S tem bi hoteli začeti razpravo v kolektivu. Razprava sama pa ne pomaga, da bomo to težko nalogo rešili v zadovoljstvo poedincev, delovnih enot, obratov in podjetja kot celote. V takšni organizaciji bi imeli zraven delavskega sveta kombinata še obratne delavske svete in svete delovnih enot, oziroma predsednika ter namestnika v tisti delovni enoti, ki ima manj kot 40 sodelavcev. Kmetijske in tudi druge delovne

enote bi bile zaradi organiziranja proizvodnih in predelovalnih procesov ter tehnološkega vodenja razdeljene na delovišča, oddelke, sektorje in slično. Te enote ne bi imele organov upravljanja.

Obrat bi vodil direktor obrata, delovno enoto upravnik obrata, delovišče (oddelek) pa delovodja, oziroma poslovodja. Izredno važna je organizacija planiranja, evidentiranja in obračunavanja proizvodnje, predelave oz. druge dejavnosti. **Predlaga se planiranje, evidenco in obračun povsod tam, kjer so organi delavskega samoupravljanja.** Obrat naj prevzame del plana podjetja. Razdeli in izdela ga do podrobnosti s svojimi delovnimi enotami v plan obrata, ki je sestavljen iz planov delovnih enot. Obrat ima planerja. Na delovišču je osnovna evidenca, ki jo zbira od delovodje delovna enota. To delo opravlja v večjih delovnih enotah režiser (knjigovodja) enote, za več manjših delovnih enot je lahko skupen režiser. Na obratu je knjigovodstvo, približno tako kot je na sedanjih samostojnih obratih. Plansko analitski sektor podjetja z okvirnimi plani usmerja in vsklajuje proizvodnjo, investicije in drugo po obratih. Finančno računovodski sektor združuje obračune obratov in delovnih enot v celotni obračun podjetja. Njegova naloga je tudi instruktivna in kontrolna služba pri usmerjanju in koriščenju finančnih sredstev po obratih in delovnih enotah v skladu s tozadevnimi predpisi, določili pravilnikov podjetja in sklepi organov upravljanja. Kako bo ta služba organizirana, da bo pravočasno opravljala svoje delo, delala racionalno, z uporabo sodobnih mehanografskih pripomočkov, je drugo vprašanje, ki ga bodo rešili finančni strokovnjaki.

ORGANIZACIJA PODJETJA IN ODNOSI V OBRATIH IN ENOTAH

Posebno so važni v tem sistemu organizacije podjetja medsebojni odnosi obratov in delovnih enot. Vsi obrati in samostojne delovne enote razpolagajo z lastnimi dodeljenimi osnovnimi sredstvi. Lahko pa imajo tudi skupna osnovna sredstva.

Odnosi med obrati morajo biti na ekonomski osnovi. Dosedanjo plansko ceno menjava pridelkov ali proizvodov med obrati naj nadomesti tržna cena, določena po pravilniku o internih standardih, ki naj točno določa vrednost proizvoda z ozirom na njegovo kvaliteto. Kvaliteto naj preizkusi po povprečnih vzorcih laboratorij podjetja. V praksi pa pomeni, da bo silaža v menjavi med delovnimi enotami

stala glede na vrednost škrobnih in beljakovinskih enot včasih 4.—din, včasih pa tudi 8—10.— ali več din za en kilogram. V interesu poljedelstva je pridelovati vedno dobro silažo, ker jo bo dobro vnovčilo. Prav tako pa je tudi v interesu živinoreje, da kupi dobro, če tudi dražjo silažo (seno), ker bo zaradi njene hranljivosti prirastek večji. Slični odnosi bi naj veljali med obratom vinogradništvo in delovno enoto kletarstvo. Zakaj ne bi kletarstvo plačalo mošta po taki ceni, kot ga je mogoče prodati tudi drugim kletarstvom? Od tukaj naprej dosežena višja cena zaradi kletarjenja je uspeh dela njihove enote, ki je itak vključen tudi v obračun podjetja kot celote.

PREDSODKI O NOVI ORGANIZACIJI

V debatah slišimo, da bi povzročila nova organizacija podjetja na sedanjih teritorialno organiziranih obratih takozvane »tri peteline na enem dvorišču«. Čeprav bo kje tako kazalo, smatramo, da je ta bojazen odveč. V pogojih absolutno ekonomskega gospodarjenja v svoji panogi, ki bo vezana s primernim pravilnikom tudi na interes za osebni dohodek pri posamezniku, bo kaj kmalu ta »petelinski« odnos odpadel. Nadomestilo ga bo realno gospodarsko gledanje, katerega osnova je poslovnost ter s tem tudi opravljanje uslug drugim, da bi zagotovili čim večji gospodarski uspeh delovne enote. Za hitro rešitev omenjenih odnosov so tam tudi organi upravljanja enot, ki bodo odpravili z največjo mero gospodarskega realizma te izpade.

Tako organizacijo proizvodnje in odnosov med obrati in delovnimi enotami zasledimo v vrsti kombinatov v naši državi. Naši predstavniki so si ogledali kombinat Osijek, kombinat Vukovar in Agro kombinat Emona v Ljubljani. Z ogledov in razprav z vodstvom in neposrednimi proizvajalci teh gospodarskih organizacij, so prinesli ideje in predlagali reorganizacijo našega kombinata. Ti predlogi so danes objavljeni kolektivno kombinata. Prav gotovo si bo še potrebno ogledati organizacijo in delo navedenih specializiranih kombinatov. Na ogled je treba poslati tovariše, ki bodo vodili in delali v delovnih enotah. Ti naj spoznajo delo, posebej pa ureditev odnosov med delovnimi enotami, da bodo lažje prebredli sami sebe, tisto, kar jih vleče nazaj, v staro prakso in da bodo uspešno organizirali delo in odnose v pogojih naše specializirane proizvodnje.

Uvodoma je zapisano, da teh nekaj misli ne more v celoti odgovoriti na vsa vprašanja. Nadaljnje predloge, problematiko in odgovore bomo objavili v sledečih izdajah našega časopisa.

Ciril Kolarič

400

IZVOZ »EMONE«

Ljubljanski agrokombinat »Emona« je lani izvozil za 3.589.397 dolarjev pridelkov in izdelkov. Letos predvidevajo izvoz 4.767.000 dolarjev.

PRIDELEK SADJA V NAŠEM OKRAJU

Lani smo v našem okraju pridelali 19.880 ton sadja. Od tega je bilo 13.950 ton jabolk, 1.382 ton hrušk, 2.895 ton sliv, 919 breskev in 730 ton češenj.

DVIG CENE BEKONOV V ANGLIJI

V letošnjem letu so večkrat dvignili cene bekonom na angleškem trgu. Tako so porasle za jugoslovanski bekon v novembru za 17 odstotkov.

15

Pogled na gradbišče pitališče na DE Pragersko

Večja pozornost interni kontroli

OBRAČUNAVATI
POSAMEZNIKA

8. kongres ZKJ je pomenil mnogo dela večine osnovnih organizacij ZK. Decembra so imele vse naše osnovne organizacije po obratih redne letne konference. V razpravah in referatih smo spoznali težnje članov našega kolektiva, kako bi izboljšali proizvodnjo in dosegli delitev po opravljenem delu.

V soboto 26. 12. 1964 pa je bila letna konferenca komunistov kombinata. O referatu in delu konference bomo podrobneje poročali v naslednji številki »Poročevalca«.

Na letni konferenci osnovne organizacije ZK uprave, v kateri so tudi člani iz mizarne, iz obrata Turnišče ter iz klavnice in mesnice, je bila razprava o nekaterih perečih vprašanjih našega kombinata.

Osnova je statut kombinata, ki smo ga sprejeli aprila letos. Sekretar OOKZ Oton Polič meni o tem takole: »Trdim, da so določila statuta naprednejša od vseh aktov, ki smo jih doslej sprejeli v našem podjetju. Res je tudi, da najdemo ob izvajanju teh določil nekatere pomanjklivosti, vendar so to malenkosti, ki jih bomo lahko odpravili. Naša naloga je sedaj statut urediti. Napačno je mnenje, češ, statut imamo in to je dovolj, oziroma čakamo, da se bodo njegova določila sama uresničila«.

Na konferenci je bila posebno poudarjena važnost III. poglavja statuta o samoupravljanju ter VII. poglavja o delitvi dohodka. V sedanji organizaciji so kmetijski obrati, ki so postali po statusu delovne enote, prikrajšani v toliko, ker nima svet delovne enote istih pravic kot delavski svet obrata industrijskih ali ostalih dejavnosti. Svet delovne enote v glavnem razpravlja in predlaga, medtem ko obratni delavski svet že konkretnije sklepa in odloča. Res je, da ima v delovni enoti to pravico zbor delavcev delovne enote. Če pa upoštevamo, da imajo nekatere delovne enote tudi čez 200 zaposlenih, vidimo, da je sklicanje zbora težavna zadeva. Zato je umesten predlog, da čim prej preidemo na specializacijo proizvodnje. V tem primeru bodo organizirani obrati,

ki bodo lažje izvajali svoje samoupravne pravice. Prednost specializacije je po mnenju referata tudi v ekonomičnejšem izkoriščanju strojev, saj imajo danes nekatere delovne enote 1 traktor na cca 40 ha obdelovalnih površin, druge pa komaj na več kot 100 ha 1 traktor. Tudi nagrajevanje bo možno lažje uvesti po uspehu in v to vključiti tudi tako imenovane mesečarje. V sedanjih kmetijskih obratih je več kot 23% zaposlenih plačanih po času, enote kot so tehnoservis, mizarna, »Slovenske gorice«, klavnica in mesnica in zidarska skupina obračunavajo osebni dohodek 100% po času. Zato trdi referat: »Za delovno mesto delavca, ki ima osnovno postavko 25.000.— din, smo lahko točno določili, koliko in kaj mora narediti, za delovna mesta uslužbencev, ki prejema od 35.000.— do 100.000.— din in več pa ne moremo najti meril«.

Umestna je tudi kritika sklepa delavskega sveta o ustanovitvi obrata za kooperacijo, ki je bil sprejet po površno pripravljem predlogu; zato tudi ni bil realiziran. Imamo vse pogoje za sodelovanje s kmeti, vendar jih moramo tudi ekonomsko upravitelj. Če pa mislimo, da bi bilo dobro sodelovati z obstoječimi kmetijskimi združenji, potem se moramo pomeniti s samoupravnimi organi teh združenj ter tako sodelovanje tudi ekonomsko dokazati. Vsaka druga pot je nepravilna in ustvarja nezaupanje.

Nadalje še trditev, da IV. poglavja našega statuta sploh

ne uresničujemo. To poglavje govori o kontroli. V kontrolni organ so bili izvoljeni sami komunisti, vendar je kontrola edini organ, ki se od izvolitve do danes še sploh ni sestala. Pravilno je stališče: »Sedaj, ko smo si uzakonili kontrolo, jo bomo morali tudi izvajati. Danes bi imeli manj nevednosti z mesarji, ki so zabredli med drugim na stranpota tudi zato, ker niso čutili stalne kontrole. Ne bi imeli primerov primankljajev pri razprodaji jabolčnika. Pravočasno bi lahko preprečili poneverbe pri maloprodajni blagajni in drugo. Razen tega bi morali kontrolirati obračune dela in izračune osebnih dohodkov. Upoštevati moramo, da pri več kot 1,2 milijarde din letno izplačanih osebnih dohodkih in izdatkih ni kontrole«. Nujno je uvesti službo interne kontrole in revizije.

Razprava na konferenci je bila zelo živahna. Diskutanti smatrajo, da je za uvedbo specializirane proizvodnje potreben daljši čas in dobro proučeni elaborati.

Glede osebnih dohodkov so vsi mnenja, da so nestimulativni ter da bo potrebno čimprej izdelati ustrezne pravilnike. Člani organizacije so ugotovili, da se je premalokrat sestajala ter so kritizirali, da v zadnjih letih ni bil sprejet noben novi član v ZKJ. Kritika je bila tudi zaradi zamujanja v službo, zaradi pogostih privatnih razgovorov po telefonu, zaradi medkrajevnih pogovorov za stvari, ki bi jih lahko rešili z boljšo organizacijo (podatki od obratov) oziroma z dopisi, o sestajanju uslužbenk v telefonski centrali in drugo.

Zal, v diskusiji ni bilo razčiščeno vprašanje o kooperaciji, niti o kontroli. Vendar so zadeve sprožene in prepričani smo, da jih bodo odgovorni organi čimprej pravilno rešili.

Na koncu so razrešili dosedanje vodstvo OOKZ ter izvolili novo. Za sekretarja osnovne organizacije je bil soglasno izvoljen Filip Pisar, ing. kmetijstva. Za delegata za občinsko konferenco ZK sta bila izvoljena Filip Pisar in Oton Polič.

O SPREJEMANJU NAJ ODLOČAJO KOMISIJE

v sprejemanju in tolmačenju sklepov samoupravnih organov. Zahteval je tudi, naj pristopijo takoj k normiranju

Komunisti delovne enote »Slovenskih gorice« so dali obračune svojega dela na letni konferenci 14. decembra 1964. V poročilu je sekretar OO ZK Aleksander Rajh povdaril, da je potrebno nenehno izpopolnjevanje članov ZK, posebno

del, ker smatra, da ni delovnega mesta, kjer se ne bi mogla uvesti merila nagrajevanja po vložnem delu. Mnenja je, da bodo morali pred vsakim odkupom vin bolj sodelovati s pridelovalnimi obrati, da se napake ne bi ponavljale. Ravno tako bodo potrebne solidnejše priprave za izvoz. Za povečanje prodaje doma je nujno čimprej urediti prostor za maloprodajo.

Kritika dela komisije za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij je bila v tem, da ni vseh sprejemov temeljito proučila. Tako imajo trenutno na delovnem mestu šefa prodaje kar dva uslužbenca, razen tega pa je nepravilno, da se povratnikom iz tujine takoj ponudi odgovorno delovno mesto. Zato se bodo morali komunisti večkrat sestajati ter se sproti dogovoriti o tekočih zadevah.

Diskutanti so se strinjali z nakazano ugotovitvijo, da so pravilniki potrebni; v njih naj se upoštevajo merila za osebne dohodke po izvršenem delu. Zaradi tega, da morajo kupce zadovoljiti tudi izven rednega delovnega časa, ima obrat precej izplačanih nadur, zato se jim zdi krivično, da nekateri orgni kritizirajo te nadure. Ob ustreznem pravilniku bodo nadure odpadle.

Ze ves čas so brez upravnika in ni zato organizacija dela najboljše. Jani Gönc, ki je sedaj vršilec dolžnosti upravnika, poleg svojega dela, ki je zelo zahtevno, zelo težko opravlja to dodatno funkcijo. O problemu upravnika so razpravljali na treh sejah sveta delovne enote ter na sestanku OO ZK, vendar še uprava ni ustrezno ukrepala. To važno delovno mesto je več časa nezasedeno, na drugem pa sta dva. Predlagali so še, da bi prenesli trgovskega predstavnika v Srbiji na stroške uprave, njih pa bremenili samo takrat, ko dela res za delovno enoto.

Konferenco je pozdravil še sekretar komiteja kombinata Miran Glušič. Poudaril je, da bodo materiali VIII. kongresa v mnogočem pomagali pri konkretnem delu v naših organizacijah, zato jih bo potrebno čimprej in dobro proučiti.

Za sekretarja OO ZK so ponovno izvolili Aleksandra Rajha, v vodstvo pa še Faniko Indjič in Dragico Tasovec.

UGODNI 9-MESEČNI REZULTATI

Osnovna organizacija v gozdarstvu je imela zaradi odcepitve žage v Rogoznici in s tem nekaterih članov ZK manj sestankov. V letošnjem letu so izenačili v gozdnem obratu osebne dohodke z osebnimi dohodki GG Maribor, sedaj pa so že pripravili pravilnik za delitev po delu, ki bo vključeval tudi režijske delavce.

V tričetrtletju je ustvaril obrat 43, milijonov din čistega dohodka.

z raznimi dejavnostmi in kulturami, da si težko predstavljajo ugodno rešitev. Zato bo potrebno vse pogoje dobro proučiti.

Kljub uspehom, ki so jih dosegli, se čuti, da se še ne čutijo nekateri člani ZK odgovorne za reševanje problemov izven organizacije ZK. Njihovo sodelovanje mora biti aktivnejše na vseh področjih upravljanja.

V razpravi so potrdili stališče referata glede delitve in

V Zavrču so tudi razpravljali o proizvodnji ter o uspehih in neuspehih. Imajo še mnogo vinogradniških površin, kjer še niso dela mehanizirana. Velike težave imajo tudi z arondacijo. Nimajo ustreznih površin za zamenjavo; problem so zgradbe, ki so naprodaj z zemljiščem; morajo jih drago plačati nato pa rušiti, ker ovirajo kompleksno obnovo. Zato se čisto dogaja, da ostajajo take površine neobdelane.

Precejšnjih težav so krive slabe ceste, ki močno podražujejo proizvodnjo. Tudi stanovanjsko vprašanje se je premaknilo iz mrtve točke; uspešno jim je obnoviti lepo število stanovanj.

Pri nagrajevanju pogrešajo obračun dela posameznikov. S sedanjim skupinskim obračunom so posebno prizadeti marljivi delavci, ti so odvisni od povprečja skupine; ta ni dosegla več kot 26.000.— din mesečno. Zato je nujno dopolniti sedanje pravilnike. Ugotovili so tudi, da je potrebno sodelovanje s kmeti, ki niso povsem zadovoljni s sedanjim delom zadrug. Pogosto sprašujejo, kdaj bo začel s kooperacijo naš kombinat.

Za sekretarja in za delegata za občinsko konferenco ZK je bil ponovno izvoljen Franc Majcenovič, za namestnika pa Ludvik Kotar.

PREDVSEM BOLJŠA ORGANIZACIJA DELA

Tudi osnovna organizacija ZK v Podlehniku je ugotovila, da ni mogoče povečati proizvodnosti samo z intenzivnejšim fizičnim delom, pač pa predvsem z boljšo organizacijo dela, z uvajanjem novih tehnoloških, postopkov ter z boljšim izkoriščanjem obstoječih kapacitet in z nagrajevanjem po delu. Dejansko samoupravljanje mora imeti tudi materialne pogoje.

Ob sprejemu statuta so člani ZK aktivno tolmačili njegova določila, razpravljali so o kandidatih za organe samoupravljanja, premalo pa so bili aktivni v sindikalni organizaciji.

V razpravi je sodeloval Miran Glušič, ki je kritiziral omalovaževanje veljavnih pravilnikov v nekaterih obratih, posebno določil za izračunavanje nadur. Nadaljnja razprava je pokazala na problem zaradi pomanjkanja ustreznih pravilnikov, zaradi neenotnih postavk, zaradi nezadostne kontrole obračunov in blagajne. Premalo naših ljudi je seznanjenih s statutom, s programom gospodarjenja in z ostalimi političnim delom.

Za sekretarja so izvolili Edvarda Kupčiča, za namestnika Viktorja Lukmana, za delegata za občinsko konferenco pa Franca Travnikarja.

Jugoslovanska vina v Pragi

V praškem hotelu »International« so odprli jugoslovanski izvozniki vina razstavo vzorcev belih, črnih in desertnih vin. Poročajo, da bo Češkoslovaška uvozila prihodnje leto velike količine razstavnega vina.

V etiketirnici je bilo pred prazniki ogromno dela

Združiti delo delavca in strokovnjaka za dvig proizvodnje

V delovni enoti Osojnik so dali člani ZK na letni konferenci 9. decembra obračun svojega dela. Bolnega sekretarja Franca Hedla je nadomestil Jože Eržen, ki je imel uvodni referat.

Člani ZK aktivno sodelujejo v organih samoupravljanja, saj jih je večina izvoljenih v razne svete, odbore in komisije. Delo teh organov je bilo usmerjeno v glavnem v reševanje proizvodnje, v nabave osnovnih sredstev, v reševanje stanovanjskih problemov, delitev dohodka ter v izvajanje določil statuta. Opozoril

je na to, da ko govorimo o večji produktivnosti, ne mislimo samo na obseg fizičnega dela, ki je ponekod že maksimalno izkoriščeno, ampak na izboljšavo organizacije dela in na poenostavitev proizvodnje. Tukaj bi morali čutiti večji vpliv strokovnega kadra, ki bi naj ugotovil, proučil in uvedel nove sodobnejše metode dela.

Tako bomo istočasno rešili vprašanje, ki nas vse muči, nagrajevanje po uspehu posameznika. Nadalje ugotavlja težave, ki bodo nastale pri uvajanju takega načina delitve, posebno pa problem meril za strokovne službe. Vendar jih bomo morali rešiti, ker bomo tako združili delo delavca in strokovnjaka v boju za isti cilj, za čim večjo proizvodnjo. Rešitev bi bila enostavnejša v specializirani proizvodnji. Njihov obrat je tako prepleten

specializacije. Člani, ki so v organih upravljanja podjetja, so tolmačili članom konference o delu in sklepih teh organov. Predlagali so tudi, da naj izdela obrat čim prej pravilnik o delitvi osebnih dohodkov, ki bi upošteval izvršeno delo in doseženo realizacijo. Nato so sprejeli v članstvo ZKJ Karla Tajhmana, Milana Kumerja in Ivana Žižka.

Za sekretarja so izvolili Antona Ileca, v vodstvo pa še Ignaca Stegerja in Ivana Vodo, za delegata za občinsko konferenco pa Jožeta Klinca.

2x2 = 14
5
18
17
35

51.5
255

14.3 = 42
37
76

810

35
255
46
75
449

15.5 = 75
Vse (rozni maži) (1.1.1) 5

14

14/1

V mesecu maju t. l. je občinsko sodišče v Ptujju izreklo sodbo, s katero je spoznalo Tomanič Genovefo iz Draženc za krivo kaznivega dejanja prikrivanja, Krušiča Ivana, našega traktorista na DE Turnišče pa zaradi kaznivega dejanja zatajitve in ju kaznovalo po ustreznih določilih kazenskega zakonika.

Slednji je namreč storil kaznivo dejanje z namenom, da si pridobi protipravno premoženjsko korist na škodo Kmetijskega kombinata Ptuj, imenovana pa zaradi tega, ker ga je v svojo osebno korist naklepoma napeljala h kaznivega dejanja zatajitve.

Naš delavec — traktorist Krušič Ivan je bil ves čas svoje zaposlitve t. j. od 1948. leta dalje eden izmed vestnih in

je tako bogato obdaroval. Ali naj ona raziskuje, kdo ji je kaj pripeljal na dvorišče in zahteva, da se nenaročeno blago takoj odstrani?

Zato je tudi trdila, da tega človeka ne pozna, ko sta si gledala iz oči v oči, pa čeprav je večkrat delal pri njej in čeprav mu je večkrat dajala neobičajne napitnine.

Sodišče je moralo zadevo razsoditi. Kdo je kriv? Imenovana ni ničesar kriva, čeprav je pustila krmila spraviti v svojo shrambo? Kriv je vsega človek, ki ga ona ne pozna in ga tudi nikoli ni videla ...

Ne gre samo pred sodiščem za čast in je ni treba samo tam oprati, ne glede na to, za kako ceno gre!

Tudi ni prav in pošteno, če

Odgovor na vprašanje „Obrazec PE 1 da ali ne?“

Zelo dobro je, da se temeljito pomenimo o vsebini dopisa, da nam bo jasno, kakšno nalogo, odnosno funkcijo, naj bi imel obrazec PE 1 (poročilo o delu).

Do 15. julija 1964 obrazec PE 1 ni obstojal. Res je, da smo preizkušali razne obrazce, s katerimi bi naj dosegli pravilno evidenco in obračun o izvršenem delu. Spoznali smo končno, da je imela vsaka varianta nekaj dobrega in tudi nekaj slabega. Po presoji tehničnega, knjigovodskega in planskega sektorja se lahko z obrazcem PE 1 najbolj približamo evidenci o izvršenem delu, ki je potrebna delavcem in knjigovodstvu.

Tovarišica navaja v dopisu, da načenja problem, ki bi ga naj razvozlati koristniki. Vidim, da se ravno v tem tovarišica moti, ker se ni vprašala, kakšno nalogo naj bi imel obrazec. To drži, da naj vodi osnovno evidenco s tem obrazcem vodja dela (delovodja ali skupinovodja), ampak bistvo tako dosežene evidence je v tem, da lahko zasledujemo izvršeno delo in obračun, ki je lahko individualen ali pa skupinski; dobimo torej evidenco o delovnem efektu ali pa o zaključni fazi dela. Osnovna evidenca je najbolj važna, saj je to prvi dokument, ki mora biti pravilen, ne samo za nas, še bolj mora biti pravičen za delavca, ki delo opravlja. Obrazec je torej namenjen prvenstveno delavcem, katerim smo dolžni voditi pravilno evidenco in dati pravi obračun.

Ozrimo se malo nazaj, kaj se je dogajalo na nekaterih deloviščih, kjer te evidence niso vodili.

Knjigovodje osebnih dohodkov so imeli na obratu precej težav; računi se jim niso ujemali, ker so prejeli s tere-

na pomanjkljive podatke o izvršenem delu in o osebnem dohodku (površno obračunavanje); o izostankih (letni dopusti in bolniška) je bila pomanjkljiva evidenca.

Pri obračunu so manjkale ure in tudi zaslužek. Dogodilo se je tudi, da so izpuščali iz evidence celo delavce, ki so delali in niso bili obračunani itd. V knjigovodstvu so prejeli mali pomanjkljive evidenčne podatke za bremenitev nosilca stroškov — kulture, ker obrazec PE 2 (delo po fazah) ni bil na delovišču dosledno izpolnjen zaradi pomanjkljive evidence. Vprašamo se, kako se je moralo to dogajati?

Ugotovljeno je, da so vodili nekateri delovodje osnovno evidenco v zvezkih, koledarjih itd. Nekateri so si zapisovali podatke na kakšen drug papir, celo na cigaretno ovitke, včasih pa so podatke sploh pozabili zapisati. Obračunov, odnosno obrazcev PE 2, niso sproti zaključevali, ko je bila končana faza dela, ampak so s tem odlašali do konca meseca. Tedaj je bilo vse obračunavanje na kupu in niso mogli vsega naenkrat. Pri obračunavanju so jim večkrat manjkali podatki zaradi slabe evidence ali pa so jih tudi izgubili, če so jih imeli na listkih ali cigaretnih ovitkih. Te pomanjkljivosti so prihajale v obratne pisarne.

Nadalje se vprašajmo, kaj bi rekli delavci, ko bi jim pjasnili, da imamo o njih pomanjkljivo evidenco. S tako evidenco se prav gotovo ne strinjajo. Delovodja ali skupinovodja je dolžan seznaniti delavca pred delom z delom, ki ga bo opravljal, s kvaliteto dela, ki se zahteva, z normo, ki je predvidena za dotično delo in z osebnim dohodkom za 1 izvršeno enoto, ki je v ceniku dela; po izvršenem de-

lu mora pregledati izvršeno delo glede na kvaliteto in ugotoviti, ali je delo izvršeno individualno ali skupinsko. Izračunati mora dnevno doseženi osebni dohodek ali po dovršeni fazi dela, individualno ali za vso skupino. Obračun osebnega dohodka po dovršeni fazi in skupinsko sme izvršiti, če se delavci s tem strinjajo. Smatram, da takšen obračun ni najboljši, ker sta učinek dela in doseženi osebni dohodek v enakem razmerju za vse delavce v skupini. Vemo, da imamo zelo prizadevne in manj prizadevne delavce. Ko sproti obveščamo delavce o doseženem učinku dela in o doseženem osebnem dohodku, smo najbolj pravični. Tako jim najmanj kratimo pravice, ki jih imajo. Zainteresiranost za delo in za doseg večjega dohodka je pri obveščenih delavcih neprimerno večja kakor pa pri delavcih, ki se jim nič ne pove.

Govoril sem z mnogimi delavci na terenu glede dela, zainteresiranosti za delo in tudi z obračuni so me seznanili na posameznih deloviščih. Delavci tožijo na deloviščih o slabi evidenci, da je vseeno, ali delajo tako ali tako, ker napravi delovodja obračun po svoje. Na delovišču, kjer imajo dosledno in točno osnovno evidenco, nisem naletel na kritiko, ker so delavci z delovodji zadovoljni.

Delavci imajo pravico biti obveščeni o obračunu osebnih dohodkov, zato jim delovodje te pravice ne smejo kratiti.

Da bi lažje izvršili in tudi enotno vodili evidenco, nam služi obrazec PE 1.

Obrazložitev posamezne kolone ni potrebna, ker je ta v navodilih, ki so jih prejela delovodja. Z njimi bi morali biti seznanjeni tudi delavci. Obrazec PE 1 je beležnica, ki jo mora imeti vodja dela pri sebi na terenu. V njo naj vpisuje podatke, ki smo jih dolžni voditi za delavce in za knjigovodstvo. Iz obrazca PE 1 črpamo podatke za izpolnjevanje obrazca PE 2, ki služi knjigovodstvu za knjiženje in sestavo izplačilne liste.

Da bi delovodja olajšal evidenco, mu ne bo treba ne vem kolikokrat dnevno vpisovati v njo istih ljudi. Kako jo bo vodil, je odvisno od njegove sposobnosti, od njegove pravilne dnevne dispozicije dela. S pomanjkljivo dispozicijo dela, z nepravilno grupacijo delavcev glede na delovno sposobnost in kvaliteto dela, z večkratnim premeščanjem z dela na delo, si res napravimo brez potrebe dosti pisarije, delavcem in podjetju pa povzročamo precej škode. Delavci izgubijo mnogo časa. Storilnost in zainteresiranost za delo sta v takem primeru slabša; delo se zavleče.

Na velikih deloviščih z večjim številom stalnih in sezonskih delavcev je res nemogoče, da bi delovodja v rednem delovnem času, posebno v času sezonskega dela, vodil delo, kontroliral izvršeno delo in vodil dosledno evidenco. Na takih deloviščih je treba v skupini izmed delavcev določiti skupinovodjo, ki dela v skupini, obenem pa vodi evidenco za skupino na obrazcu PE 1. Za vodenje skupine in evidenco mora biti ločeno nagrajen, kar bo vsekakor pozitivno učinkovalo na skupino in na celotno delovišče.

Nadaljevanje na 7. str.

plavljajo več sto ha kmetijskih površin. Problem melioracij ob Polskavi bo rešen šele takrat, ko bo regulirana Polskava.

Jože Skerlovnik

Vsak dobrotnik ni dobrotnik

pridnih delavcev, saj mu glede pridnosti zlepa ne bi našli takega sovrstnika. Kot dober delavec — traktorist je bil v svojem kolektivu priljubljen in je veljal vedno za enega izmed boljših delavcev.

Kot traktorist je razen dela na obratu Turnišče opravljal še usluge okoliškim kmetom, med ostalimi tudi Tomaničevim. Imenovana je traktoristu večkrat ponudila hrano in pijačo, kot je to običajno; kmetje je pogostijo najetega delavca. Toda pri njej so mu »vtaknili« v žep še denarno napitnino, čeprav je vedela, da bo morala plačati opravljene traktoriske usluge podjetju. Ali je res šlo za slučajno nagrado in ali je imenovana res tako širokogrudna do vsakega delavca?

Traktorist Krušič je gotovo mislil, kako bi se za tako pozornost oddolžil, toda kako, kdaj, na kak način?

Izbral je svoj čas, pot in način. Ali se je posledic kaznivega dejanja sploh zavedal? Prav gotovo ni razmišljal o tem, da bo oddolžitev za izkazano mu »pozornost« za njegovo družino tako usodna in da mu prigrizki in napitnine ne bodo toliko v korist kot mu je to dejanje sedaj v škodo.

Nekega dne v letu 1963 se je zgodilo. Traktorist Ivan je ponovno prevažal blago, ki se da koristno porabiti tudi pri imenovani. Pred nekaj meseci da mu je naročila, naj zopet pripelje. Saj ne bo zastoj, saj mu bo plačala. Ivan je zavil tega dne s traktorjem na dvorišče imenovane ter je razložil vreče z blagom, ki zelo koristi domači živini.

Nekoliko ur pozneje se je izkazalo, da imenovana »ni vedela«, kdo bi naj to bil, ki je razložil lepo število vreč pred njeno hišo in od kod nenkrat toliko teh koristnih snovi za njeno živino. Dobavnice ali računov res ni bilo, kako bi morala vedeti, kdo jo

hočemo obdržati neomadeževano čast in ugled samo pred sodniki, celo na račun očeta šestih otrok, na račun ekonomsko mnogo šibkejšega delavca, ki mu zaradi kazni preti nevarnost, da bo izključen iz delovnega kolektiva ter bo ostal z ženo in otroci brez sredstev za preživljanje!

Krušič ne zanika krivde za kaznivo dejanje, marveč je, moralno zlomljen, skesano in odkrito priznal svojo zablodo. Njegovi sodelavci so ga razumeli, čeprav so dejanje obsojali, mnogo bolj pa so obsojali ekonomsko dobro stoječo Tomaničevu, ki je zavestno in naklepoma ter z vnaprej premišljenimi napitninami pripravljala delavca na to, da je storil kaznivo dejanje njej v korist, sebi in družini pa v škodo.

Epilog je dalo sodišče s svojo sodbo. Težko je reči, da je s tem doseženo in popravljeno, kar je delavec izgubil na ugledu v svojem delovnem kolektivu. I. K.

Glavni direktor Janez Petrovič med delovnim kolektivom ob zaključku melioracijskih del v Mihovcih

Priprava zemljišč za kmetijsko proizvodnjo

Delovna enota krčitve-melioracije ima osnovno nalogo, z hidromelioracijami izboljšati obstoječa kmetijska zemljišča, s krčitvijo gozdov na relativnih gozdnih tleh pridobiti površine za potrebe kmetijstva in obnoviti pridobljena zemljišča.

Od ustanovitve delovne enote krčitve-melioracije leta 1960 do danes je pripravil kolektiv te enote s krčitvami za kmetijstvo nove površine, na nekaterih že obstoječih kmetijskih površinah pa so bile izvršene melioracije.

S krčitvijo gozdov na relativnih gozdnih tleh je pridobilo kmetijstvo za obdelovanje 122 ha njivskih površin na Dravskem polju. V Mestnem

vrhu je izkrceno in pripravljeno za obnovo sadovnjakov 20 ha površin. Hidromelioracije so na objektih v Velovlaku, na Pragerskem in v Stražgojncih. V novembru pa je bila končana ena izmed največjih melioracij na gmajni v Mihovcih. Melioracija v Mihovcih je trajala 3 leta. Tri leta se je kolektiv enote boril z vodo, da bi ustvaril na zemljišču pogoje za kmetijsko proizvodnjo.

Meliorirana površina v Mihovcih meri 145 ha. Po načrtu pa naj bi bilo melioriranih 160 ha. Da ni bila dosežena ta površina, je krivda v neizvršeni arondaciji. Ta ni upoštevala celotne predlagane privatne površine, ampak samo del. Zemljišče v Mihovcih leži

ob Polskavi ter je nižje od vodstaja Polskave in ostalih potokov, ki tečejo ob zemljišču. Melioracije je bilo možno izvesti šele, ko so bili zgrajeni okrog celotne površine zaščitni nasipi v dolžini 9,5 km. S tem smo preprečili ob deževju preplavljanje te površine.

Odtok deževne vode, delno talnice, je omogočen s prečrpavanjem. Zgrajena je bila črpalna postaja z zbiralnim bazenom. Za prečrpavanje vode so tri črpalke z elektromotorji 14 KW. Črpalke so avtomatske. Kapaciteta vseh treh črpalke je 165 l vode v sekundi ali 582 m³ v uri. Zgrajen je bil tudi daljnovod v dolžini 2,6 km in trafopostaja, ki služi črpalni postaji.

Celotna površina 145 ha je razdeljena na tri parcele. Na njej je izvršena nepopolna drenaža. Drenažni sistemi so bili zgrajeni iz cevi, da bi bilo čim manj odprtih jarkov. Zgrajen je samo en odprt jarek v dolžini 1,5 km. Položenih je bilo 6 km zaprtih zbiralnikov in 14 km sesalnikov. Skupno je bilo torej položnih 20 km drenažnih cevi. Vsa površina je bila zravnana z buldožerji. Izkrceni so vsi panji.

Stroški melioracijskih del znašajo 104,5 milijonov din. Melioriran objekt je sedaj kakor otok sredi poplavljenega področja. Polskava in ostali potoki skoraj ob vsakem dežju prestopijo bregove in po-

22.4
18

13

16x22
142

17
159

Preiti moramo na uspešnejše oblike izobraževanja

Seja upravnikov kmetijskih delovnih enot in referentov

Završki uspehi in problemi

Delovna enota Zavrč se je razvijala od leta 1945 pod nazivom »Kmetijsko gospodarstvo Zavrč«, praktično od 6. avgusta 1945 naprej po odločbi Ministrstva za kmetijstvo pri Narodni vladi Slovenije. Operativno upravni organ je bil v začetku ustanovitelj, pozneje Generalna direkcija državnih posestev okrožja Maribor in pozneje Ptuj. Leta 1953, dne 28. februarja, je postalo in bilo posestvo samostojna gospodarska organizacija do 30. 1. 1959, ko se je združilo z drugimi samostojnimi posestvi v Kmetijsko gospodarstvo »Haloz« Ptuj, pozneje pa v podjetje Kmetijski kombinat Ptuj.

Jasno je, da je bila glavna panoga od samega začetka svojega poslovanja vinogradništvo. Iz podatkov je razvidno, da je razpolagalo leta 1958 takratno posestvo le s 345 ha kmetijskih zemljišč, skupno z gozdovi 652 ha in s 160 stalno zaposlenimi delavci. Danes proizvaja delovna enota Zavrč na 600 ha (brez gozdov). To se pravi, da so se površine skoraj enkratno povečale, stalno zaposlena delovna sila pa le za pet delavcev. Pri znatno večjih površinah je seveda tudi količinska proizvodnja večja. Sedaj je zaposlen le en delovodja več, število pisarniških uslužbencev pa je nespremenjeno.

V sedanjem sestavu ne bo povečala delovna enota Zavrč niti v bodoče, kljub stalnemu povečevanju površin (podružbljanje, odkup in arondacija), številčnega stanja delovne sile, pač pa bo te na delovnem mestu specializirala.

Način proizvodnje je bil iz leta v leto naprednejši, ne pa tudi vedno intenzivnejši, predvsem ne v sadjarstvu in travništvu. Na tamkajšnjih obstoječih površinah še vedno gospodarimo kot zastareli kmetje s panogama, ki sta temu primerno visoko pasivni.

Sodobna proizvodnja je uvedena le v vinogradništvu in hmeljarstvu, kjer so že tudi prvi rezultati večjih hektarskih donosov. V sadjarstvu so slabi rezultati, ker so stari in dosluženi obstoječi sadovnjaki razparcelirani, večjih obnovenih sadnih plantaž pa še nimamo. Najbolj je proizvodnja ekstenzivna na travnikih. Ti so raztrošeni v prej navedenih starih sadovnjakih po strmih hribih, kjer je onemogočena vsaka mehanizacija, površine pa močno prizadene suša, donosi so le 30–35 q/ha.

Od vseh 600 ha površin jih je kar 500 ha v hribovitih predelih, kjer je seveda vprašanje cest izredno pereče in lahko trdimo, da ne dela noben poljedelski obrat v našem podjetju z mehanizacijo pod takimi pogoji, saj ni mogoč do večine vinogradniških parcel v slabem vremenu dostop

z drugim kot z izredno drago vprego.

Kljub temu tudi sedaj ne gradimo vzporedno z obnovo vinogradniških površin utrjenih cest. Če ne bomo napak sproti popravljali, se bomo znašli za eno do dve leti pred istimi, oziroma hujšimi problemi glede prevozov. V letu 1965 si moramo nujno zagotoviti nekaj sredstev za gradnjo utrjenih cest.

Svet delovne enote Zavrč želi v letu 1965 vsem članom kolektiva Kmetijskega kombinata Ptuj polno uspehov.

172-34 69 102
102

Jože Reisman

Skrb za delovnega človeka

Delovni človek je s svojo proizvodnostjo osnova lastne eksistence in družbenega standarda naše skupnosti. Naša družbena skupnost je uredila s socialistično zakonodajo delovno dobo, čas dopustov, nego v slučaju obolenj; urejujejo se še stanovanjska vprašanja in pokojnine. Delavci, ki so zaposleni v industriji, rudarstvu, trgovini in obrti, kjer razmere in sredstva to dopuščajo, uživajo te ugodnosti v večji meri. Pri teh podjetjih je osredotočena dejavnost v centrih; tako je na proizvodnjo osredotočena tudi skrbstvena dejavnost, stanovanja, zdravstvena zaščita, prosvetna vzgoja, družabno udejstvovanje, družbena prehrana, varstvo otrok in mladine ter drugo.

Položaj našega kombinata, ki sega od Pragerskega do Zavrča, ne omogoča takih centrov. Zato težje rešujemo vprašanje standarda, preventivnega varstva zdravja in proizvodne sposobnosti ljudi. Ze v 2. številki našega »Poročevalca« sem nakazal nujnost zdravstvenega nadzorstva na delovnem mestu ter odstranjevanje vzrokov obolenj in ustanovitve obratne ambulante. Člani našega kolektiva bodo šli po zdravstveno pomoč v najbližjo zdravstveno postajo. Zdravniki teh postaj ali bolnic bodo dnevno obveščali našo obratno ambulanto o obolelih članih. Obratna ambulanta bo imela evidenčne kartone, iz katerih bo razvidno zdravstveno stanje posameznika in povprečno zdravstveno stanje delovnega kolektiva. Tako bo obratna ambulanta pravočasno ukrepala ter po potrebi predlagala specialne preglede. Zdravstveno nadzorstvo in evidenca bosta preprečevala posamezne primere izkoriščanja bolniškega staleža.

Po obratih imamo delovna mesta, ki so zdravstveno ogrožena, to so mesta živinorejcev (možna okužba z nekaterimi obolenji živali), voznikov kamionov, traktoristov, komba-

Vsa leta po ustanovitvi kombinata smo si prizadevali, da bi čim boljše uredili sistem izobraževanja v našem podjetju. Kljub temu pa nam še do danes ni uspelo najti najustreznejše poti. Vse bolj pa se v podjetju iz lastnih izkušenj uveljavlja prepričanje, da je za povečanje proizvodnje odločilnega pomena delovna usposobljenost proizvajalcev. V našem družbenem sistemu pa mora biti sleherni proizvajalec usposobljen tudi za upravljalca.

Iz takšnega stanja in potreb so izhajali člani odbora za izobraževanje, ko so na svoji zadnji seji obravnavali vprašanje izobraževanja v zimskih mesecih, ko je zlasti za kmetijske delavce najprimernejši čas za izobraževanje. Ugotovili so, da je sedanji sistem izobraževanja v našem podjetju premalo uspešen in da bi morali preiti na ustreznejše oblike izobraževanja.

Po obširni diskusiji in raznih predlogih članov odbora je bil osvojen predlog, naj naši strokovnjaki s sodelovanjem predavateljev Poljedelsko živinorejske šole Turnišče in Vinarsko sadjarske šole Svečina izdelajo ustrezne učne programe za poučevanje za posamezna delovna mesta v živinoreji, poljedelstvu, sadjarstvu in vinogradništvu. Programi morajo izhajati iz po-

treb delovnega mesta in upoštevati zlasti tista znanja, ki so potrebna delavcu kot upravljalcu, pri tem pa zlasti dati povdarka statutu in raznim pravilnikom podjetja.

Odbor za izobraževanje je tudi sklenil, naj se na osnovi prej omenjenih programov izdelajo skripta z namenom, da se olajša delo tistim, ki bodo poučevali, zlasti pa še tistim, ki bodo tečaje v podjetju obiskovali. S tem želimo tudi doseči, da bi bili tečaji bolj pripravljeni, učno gradivo čim boljše podano in da bi delavci ter podjetje imeli od tega tudi čim večje koristi. Delavcem bomo s tem tudi omogočili, da bodo podano snov lahko doma še temeljiteje preštudirali.

Po zaključenih tečajih bodo v podjetju imenovane posebne strokovne (izpitne) komisije, ki bodo preizkusile znanje, ki so si ga pridobili delavci na teh tečajih. Vsem delavcem, ki bodo ta preizkus uspešno opravili, bo podjetje izdalo potrdilo o usposobljenosti (priučenega delavca) za ustrezno strokovno mesto.

Tečaji, ki jih bomo organizirali v tej zimski sezoni, bodo le nekakšna osnova za izobraževanje v drugem letu, ko bomo morali za vsak poklic izdelati ustrezen profil, na osnovi katerega bodo izdelani učni načrti, ki bodo upošteva-

li teoretično in praktično znanje, ki je potrebno za določen poklic. Pri tem bo potrebno še tesnejše sodelovanje podjetja s šolami, če hočemo ustvariti pogoje, da si sleherni delavec, ki to želi, pridobi ustrezno izobrazbo, ki se za njegovo delovno mesto zahteva.

NAGRAJEVANJE KVALIFICIRANIH DELAVCEV V KMETIJSTVU

V zvezi z izobraževanjem je odbor za izobraževanje razpravljal tudi o vprašanju osebnih dohodkov kvalificiranih kmetijskih delavcev. To vprašanje je ravno pri teh delavcih najbolj neurejeno in najmanj stimulatивно, ker se jim to dvoletno šolanje sploh nič ne pozna pri osebnih dohodkih. Zaradi takega stanja se absolventi naših kmetijskih šol, ki delajo v neposredni proizvodnji, danes upravičeno pritožujejo in sprašujejo, zakaj sem šel v to šolo, imel z njo stroške, izgubil dve leti delovne dobe itd., danes sem pa popolnoma izenačen s tistimi, ki so se takoj po končani osemletki zaposlili.

Ugotavljamo, da mi takšen kader rabimo in ga bomo v prihodnjih letih rabili še več, zato odbor za izobraževanje predlaga, naj se nagrajevanje kvalificiranih kmetijskih delavcev prouči in se jim morda zraven osebnega dohodka, ki se jim obračuna po doseženem delovnem učinku, doda še nek poseben dodatek za izobrazbo ali pa najde druge ustrezne oblike stimulacije. To je potrebno zaradi tega, ker vemo, da v kmetijstvu ni vedno kvalificiranih del in mora tak delavec brez svoje krivde opravljati tudi polkvalificirana, pa tudi nekvalificirana dela.

Posledice takšnega nestimulativnega nagrajevanja kvalificiranih kmetijskih delavcev se danes kažejo v tem, da se zelo malo mladine odloči za šolanje v poklicnih (2-letnih) kmetijskih šolah oziroma če se že odloči, želi to šolanje nadaljevati v kmetijski srednji šoli, zelo malo pa se jih vključuje v neposredno proizvodnjo.

Zaradi tega je po mnenju odbora za izobraževanje nujno čimprej najti ustreznejše oblike nagrajevanja in posvečati večjo pozornost mladini, ki je končala poklicne kmetijske šole. V nasprotnem primeru bomo tudi čez leta še vedno ugotavljali, da nam v kmetijstvu primanjkuje teh najosnovnejših kadrov.

G. F.

IZVOZ GOVEDA V BOLGARIJO

Izvozno podjetje »Gruda« iz Ljubljane je letos izvozilo v Bolgarijo več plemenskih telic in krav. Odkupna cena je bila od 225.000.— do 255.000.— din. Razen Bolgarije se zanimala za našo plemensko živino tudi sosednja Grčija.

Nadaljevanje s 6. strani 159

Mesečni pregled zaposlitve posameznega delavca, kakor tudi izostankov nam pove števek podatkov iz obrazca PE 2. Tega sproti izpolnjujemo s podatki iz obrazca PE 1 (dnevna evidenca dela).

V članku sem skušal v glavnih potezah odgovoriti na članek Tončke Zajšek. Ta članek je namenjen tudi delavcem, ki naj presodijo, če so res zadovoljni, ko se vodi za nje pomanjkljiva evidenca.

Filip Pisar
ing. kmetijstva

nijstov ter buldožeristov, dalje mehanikov, kovačev, kurjačev, pleskarjev, škropilcev, skladiščniki kemikalij in dr. Delavci na teh delovnih mestih bodo v letu 1965 sistematsko pregledani. Na domu bodo redno patronažni obiski bolnikov. Za zdravstveno prsvetljevanje bodo strokovni tečaji prve pomoči.

Odbor za zdravstveno in tehnično varnost je na zadnji seji sklenil predložiti delavskemu svetu predlog o poslovanju obratne ambulante s pričetkom 1. 1. 1965 s sledečim predračunom:

— sistematski pregledi delavcev na ogroženih delovnih mestih din 815.000.—

Ti pregledi obsegajo razen splošnega zdravniškega pregleda diaskopski pregled pljuč, srca, laboratorijske storitve in WaR.

— pregled pred vstopom v službo din 190.000.—

— periodični pregled, po potrebi s posebnim naročilom, din 189.000.—

(povprečna cena je 3.780 din) — zdravstvena vzgoja, predavanja ter tečaji po obratih, din 80.000.—

— tečaji prve pomoči din 90.000.—

— analiza celotne preventivne zdravstvene službe in drugo din 70.000.—

— patronažni obiski po naročilu obratnega zdravnika in organov za zdravstveno varstvo kombinata din 100.000.—

— redni vzdrževalni stroški obratne ambulante in zobne ambulante, kartotečna evidenca obolenj, staležnikov, tekoča obveščanja kombinata (mesečno 120.000 din) letno din 1.440.000.—

Skupaj din 2.974.000.—

V tem znesku niso predvideni vsi slučajni stroški; tako računamo, da bo vseh stroškov okrog 4 milijone din. S preprečevanjem obolenj, z uspešnejšim zdravljenjem in z dosledno zdravstveno kon-

trola obolenja bomo zmanjšali število izgubljenih delovnih dni ter s tem nastalih stroškov. S tako prihranjenimi sredstvi bomo pokrili stroške ambulante. V dokaz prikazujem primerjalne podatke za 9 mesecev v letu 1963 in za isto obdobje 1964:

Stanje zaposlenih v oktob.: leta 1963 — 1537 oseb, leta 1964 — 1426 oseb (111 manj).

Število nezdod: leta 1963 — 214 primerov, leta 1964 — 224 primerov (10 več).

Število izgubljenih dni zaradi nezdod: leta 1963 — 2822 del. dni, leta 1964 — 3227 del. dni (405 več).

Število obolenj: leta 1963 — 1354 primerov, leta 1964 — 1469 primerov (115 več).

Izgubljeni delovni dnevi zaradi obolenj: leta 1963 — 1276 del. dni, leta 1964 — 12697 del. dni (1421 več).

Nadomestila osebnih dohodkov, ki jih plača podjetje: leta 1963 — 7.683.280 din, leta 1964 — 11.308.712 din (več 3.617.000 din).

Iz gornjih podatkov je razvidno, da imamo letos pri 111 manj zaposlenih 3.617.000 din več izdatkov. Delno povišanje je tudi zaradi predpisov novega zakona o socialnem zavarovanju. Ako pristejemo k tej številki še vrednost več izgubljenih 1.826 delovnih dni v vrednosti povprečne brutto plače à 260 din na uro (din 3.798.000) ter še vrednost izpada proizvodnje od teh 14.608 ur v minimalni vrednosti 400 din na uro (cca 5.840.000 din), dobimo 13.255.000 din. Do konca leta bo ta vsota 17 milijonov din. Prepričan sem, da je mnenje vseh, da lahko znižamo s predvidenim preventivnim in kurativnim zdravstvenim delom gornjo vsoto za najmanj 25 %. S tem smo pridobili več sredstev kot je predvideno za zdravstveno varstvo članov našega kolektiva.

Marjan Čuček

42x3
286
4
172
36
158

158

86

14
173

173

13/75

13/1

69

6213

186

186

Selekcija goveda v naših obratih

Opis selekcije goveda po posameznih obratih začenjam s kmetijskim obratom Zavrč, ker se je začela selekcija na območju, ki ga zajema sedanjí kmetijski kombinat, najprej prav tu. Je namreč že 10 let, odkar so prve rodovniške knjige za govedo in jih od takrat nepretrgoma vodijo. Rezultat tega nekajletnega dela v selekciji je v tem, da ni danes v završkem hlevu krave, ki bi imela manj kot 3.000 kg mleka v drugi ali tretji laktaciji, prav tako pa tudi ni nobene brez znanih prednikov, ne samo po imenih, ampak, kar je bolj važno, po proizvodnosti. Tudi to, da je obrat Zavrč prvi po količini mleka po kravi, je rezultat večletne selekcije v smeri povečanja molznosti.

Premalo pozornosti je bilo v preteklosti pri selekciji za procent tolsče v mleku, ki je danes najnižji. Procent tolsče v mleku je namreč deden in je treba to pri odbiru posebej upoštevati.

Se med zadnjo vojno so na tem območju redili živino pingavske pasme, po vojni pa so začeli to pasmo zamenjevati s svetlo-lisasto, tako da je izločilo bivše posestvo Haloze poslednjo pingavsko kravo v začetku leta 1961.

MOLZNOST JE IZ LETA V LETO VEČJA

Na območju obrata Zavrč sta trenutno dva hleva za krave in sicer: Zavrč in Borl ter hlev mlade živine v Hrastovcu. Oglejmo si najprej hlev molznic v Zavrču. Zanimivo bo pogledati gibanje molznosti v tem hlevu od leta 1956/57 naprej.

V letu 1956/57 je bilo v hlevu 30 krav svetlolisaste pasme, ki so dale v 297 molznih dneh 3.310 kg mleka s 3,65 % tolsče. V istem hlevu je bilo takrat še 14 krav pingavske pasme, ki so dale v 298 molznih dneh 2.398 kg mleka s 3,8 % tolsče.

V letu 1957/58 je dalo 38 krav svetlolisaste pasme v 297 molznih dneh 3.590 kg mleka s 3,7 % tolsče. 4 krave prvesnice pa so dale v 290 dneh 3.000 kg mleka s 3,57 % tolsče. Molznost se je od prejšnjega leta dvignila za 240 kg po kravi, procent mlečne masti pa le za 0,05 %. To nam tudi jasno kaže, da ne moremo vplivati na procent tolsče s prehrano. To je predvsem vprašanje dednih faktorjev in se lahko uravnava samo s selekcijo.

V letu 1958/59 je bilo kontroliranih 23 krav, ki so dale 3.557 kg mleka s 3,83 % tolsče, in 19 prvesnic, ki so dale 2.904 kg mleka s 3,8 % tolsče.

V letu 1959/60 imamo za 18 krav popolne zaključke in te krave so dale v povprečni molzni dobi 302 dni 3.317 kg mleka s 3,89 % tolsče.

V letu 1960/61 je dalo 29 krav s popolnimi molznimi zaključki 4.145 kg mleka s 3,65 % mlečne masti. Povprečna molzna doba je trajala v tem letu 295 dni.

V letu 1961/62 imamo 35 krav s popolnimi molznimi zaključki. Povprečna molznost po kravi je 4.101 kg mleka s 3,50 % mlečne masti. Povprečno so jih molzili 300 dni.

V letu 1962/63 je 32 krav z molznimi zaključki. Povprečna molznost na kravo znaša 4.363 kg mleka s 3,54 % mlečne masti. Povprečna molzna

NOVOSTI V ZAVAROVANJU

Jugoslovanska zavarovalna skupnost pripravlja gradivo o zavarovanju v kmetijstvu. Predložena je razširitev zavarovanja na poplave in pezebe, oziroma predlagajo za družbeni sektor zavarovanje za povprečni pridelek, ki bi ga izračunali iz povprečja zadnjih petih let.

Upravnik Alojz Ganza čestita Viktorju Ščavničarju

Poplačan trud kolektiva

19. decembra letos je kolektiv delovne enote »Tehnoser-vis« svečano proslavil zaključek del gradnje prostorov delavnice in garaž.

Predsednik sindikalne podružnice enote je pozdravil navzoče ter predstavnika uprave podjetja direktorja FRS Vinka Trplana, nato pa je dal besedo predsedniku sveta delovne enote Adolfu Ačku. V krajšem govoru je spomnil kolektiv na težko razvojno pot, ki jo je prebrodil 3 članski kolektiv v letu 1961, ko je delal v tesnih, neprimernih prostorih. Sedaj je 53 zaposlenih v sodobno urejenih in svetlih prostorih. Vedo, da so imele ostale enote nezaupanje v mlad in še neizkušen kolektiv, vedo, da je bilo zelo težko dobiti investicijska sredstva, vedo pa tudi, da je delavski svet podjetja le imel v razvoj tega kolektiva zaupanje, ravno tako pa tudi glavni direktor Janez Petrovič. Z njuno pomočjo danes razpolagajo z delavnicami in garažami in še s pralnico avtomobilov, z rampo za nakladanje in razkladanje, s stružnico, z rezkalnim strojem, z edinim preizkuševalnikom tlačilk dieselskih strojev v občini, z elektroagregatom, z varilnimi aparati, z dvigali, merilnimi instrumenti in z drugo potrebno opremo in orodjem. Razen tega imajo lepo urejeno upravno poslopje, jedilnico, kopalnico s toplo vodo in umivalnice s sanitarijami. Skupna vrednost osnovnih sredstev presega 110 milijonov din.

KOOPERACIJA SE VEDNO BOLJ UVELJAVLJA

Danes lahko dnevno sprejmejo v remont do 60 različnih strojev. Leta 1961 so opravili 400 storitev, za letos pred-

doba je trajala 308 dni. Od julija 1961 sami kontroliramo mlečnost, zato lahko prikažemo hlevsko povprečje v kg mleka za završki hlev v času od januarja 1962 do decembra 1964.

Meseci	1962	1963	1964
	kg. ml.	kg. ml.	kg. ml.
I.	8,21	9,71	11,75
II.	10,06	9,02	10,85
III.	9,86	9,86	11,71
IV.	8,39	9,05	11,05
V.	10,95	11,62	11,55
VI.	11,11	11,59	11,64
VII.	12,86	12,48	10,52
VIII.	11,95	10,87	10,28
IX.	11,19	11,10	10,21
X.	10,53	12,28	9,93
XI.	10,36	13,59	8,71
XII.	10,83	11,79	9,82

V tem hlevu zasledujemo tudi kakovost potomcev posameznih plemenjakov. Naj omenim za završki hlev dva značilna potomca in sicer bika Arisa R-26 in Sezama. Hčere prvega so nekaj višje živali, nemesni tip, z visoko proizvodnjo mleka. Drugi je dajal nekaj manjše živali dobrega mesnega tipa z nekaj manjšo proizvodnjo mleka.

Blagoje Vuković
dipl. ing. agronomije

videvajo najmanj 3.600 storitev. Zraven remonta, ki je njihova osnovna dejavnost, delajo tudi gotove izdelke kot kabine za traktorje, škarpirne deske, vozičke za krmila in drugo. Delajo v kooperaciji z Agroservisoma Sentspeter in Maribor, z Agrotehniko Ljubljana ter s Tovarno avtoopre-

Mehanik Korošak ob preizkuševalniku tlačilk

in dosegel tudi lepe uspehe. V imenu kolektiva je pohvalil delo Ivana Bezjaka, Zdravka Rijavca, Janeza Horvata, Petra Cimermana in Jožice Lukman. Posebno priznanje in pohvalo je izrekel najstarejšemu članu kolektiva Viktorju Ščavničarju, ki je dober delavec, sodelavec in požrtvovalen učitelj mlajšega kadra.

Slavje so zaključili z obdaritvijo tov Ščavničarja ter z veseljem družabnim večerom.

UGODEN UKREP JUGOSLOVANSKE KMETIJSKE BANKE

Za doseganje kreditov, ki jih odplačujejo kmetijske organizacije, so bili dokaj neugodni pogoji, kratek rok vrnitve in precejšnja obrestna mera. Jugoslovanska kmetijska banka bo zaradi tega s 1. 1. 1965 vsem kmetijskim organizacijam, ki bodo do 31. januarja vložile tozadevne zahtevke, podaljšala odplačilni rok in znižala obrestno mero. Ukrep, ki nam je zelo dobrodošel.

PISMO IZ ARMADE

Spoštovano uredništvo! Vesel sem vsake številke »Poročevalca«, ki ga doblim v armado. Tako sem seznanjen z dogodki na kombinatu, predvsem pa z dogodki na obratu Kidričevo, kjer sem bil zaposlen. Naj izkoristim to prilžnost ter želim kolektivu podjetja, posebno pa kolektivu obrata Kiričevo v novem letu 1965 mnogo lepih uspehov.

Albin Gajser
V. P. 9935-6 Titove Užice

Spremembe

V NAŠEM
DELOVNEM
KOLEKTIVU

Novi člani delovnega kolektiva so postali:

Tovornik Alojz, uslužbenec v delovni enoti Slovenske gorice, Perkovič Justina, delavka, Fuks Franciška, delavka, Šalamun Neža, delavka, Sagadin Zofka, delavka, Kostanjevec Jožef, delavec, Klaneček Marija, delavka, Sagadin Marija, delavka, Malinger Stanko, delavec, Jurič Anton, traktorist v delovni enoti Kidričevo, Pernek Anica, delavka v delovni enoti Osojnik, Bračko Mehtilda, uslužbenka v delovni enoti gozdarstvo, Jambrek Stjepan, mehanik v delovni enoti Tehnoservis.

Novim članom delovnega kolektiva želimo, da bi se na svojih delovnih mestih dobro počutili in da bi z zadovoljstvom opravljali svoje naloge.

Podjetje so zapustili:

Gajser Pavla, kuharica, v delovni enoti Kidričevo, Građišnik Marija, delavka, Krajnc Terezija, delavka, Strelec Ivana, delavka v delovni enoti Osojnik, Gajšek Anton, gozd. delavec, Sakelšek Anton, gozd. delavec v delovni enoti gozdarstvo, Cafuk Terezija, delavka v delovni enoti Starše, Kecek Mihael v delovni enoti Zavrč, Mazera Đuro, šofer, Vincek Franc v delovni enoti Klavnica, Jerenko Franc, Sok Jožef, v delovni enoti Mlekarna, Turkuš Leopold, delavec v delovni enoti Krčitve.

Vsem, ki so odšli iz podjetja, želimo mnogo uspehov v delovnih kolektivih, kjer so sedaj zaposleni.

Iz sezonskih delavcev sprejeti v stalne:

Bračič Anica, Možina Rozalija v delovni enoti Slovenske

gorice, Černivec Neža, Milošič Julijana v delovni enoti Kidričevo, Klinc Katarina, delavka, Sakelšek Marica, delavka, Markovič Justina, delavka, Čimbula Angela, delavka, Vidovič Ivan, delavec v delovni enoti Osojnik, Galerač Franc, delavec, Hrnčič Marjan, delavec, Vidovič Ivan, delavec v delovni enoti gozdarstvo, Kopše Rozalija, delavka, Iljevec Uršula, delavka, Gabrovce Ivan, delavec, Hliš Bogomir, delavec, Kokol Marija, delavka v delovni enoti Podlehnik, Bombek Stanko, delavec v delovni enoti Mlekarna, Janžekovič Marija, delavka, Muršec Janez, delavec v delovni enoti Sobotinci, Sagadin Marija, Radolič Marija, Portenslager Vera, Klajnshek Ivana, Kraner Kata, delavke v delovni enoti Starše, Horvat Anton, delavec v delovni enoti Gradnje, Zemljič Milan, delavec, Klinc Stefanija, delavka, Šegula Marija, delavka, Štager Anton, delavec v delovni enoti Dornava, Klaneček Janez, delavec v delovni enoti Klavnica, Kmetec Jakob, delavec v delovni enoti Turnišče.

Starostno ali invalidsko upokojeni:

Putura Helena, v delovni enoti Zavrč, Račko Janez, v delovni enoti Sobotinci, Vuzmek Tomaž, v delovni enoti Gozdarstvo.

Našim sodelavcem, ki so upokojeni, izrekamo zahvalo za požrtvovalno sodelovanje ter želimo, da bi se po dolgotrajnem delu odpočili in z zadovoljstvom uživali zaslužen pokojnino.

NAGRADNA KRIŽANKA

»KOMBINAT«

1	2	3	4	5	6	7	8
	9			10			
11	12		13			14	
15			16			17	
18			19		20	21	
22			23		24	25	
26		27		28	29		
		30		31		32	33
		34				35	
		36				37	

VODORAVNO

NAVPIČNO

1. brzojavni naslov našega kombinata; 9. glas goveda; 10. občutljiv človeški organ; 11. trgovine s kozmetičnimi sredstvi, fotografskim materialom in dr.; 14. površinska mera; 15. vidna poškodba na človeku; 16. žensko ime; 18. skrajšano žensko ime; 19. vzklík presenečenja; 20. nasprotno od zabavni; 22. veznik; 23. vinogradniško delovišče v Podlehniku; 25. znani slovenski zabavni tednik; 26. nasprotno od različnega; 28. na kaj je pozival Matija Gubec kmete; 30. rastlina, ki jo sejemo za zeleno gnojenje; 32. akontacije; 34. manj znano žensko ime; 36. upravni odbor; 37. gora v Grčiji, po kateri imenujemo velike športne prireditve.

1. veliki obrat na Dravskem polju; 2. ime agrokombinata Ljubljana; 3. hrvaška beseda; 4. plotovi; 5. plemič v carski Rusiji; 6. domače ime bivšega predsednika ZDA; 7. angleška nikalnica; 8. izrazit naš poljedelski obrat z več gospodarji na enem dvorišču; 12. nasprotno od upognjen; 13. veznik; 17. znana znamka pisarniških strojev, pri nas tudi čevljev; 19. neobčutljiv; 21. znana začimba naše prehrabene industrije; 22. čutilo; 24. redovnici; 27. znana ljubljanska industrija žganih pijač; 29. ime znanega junaka iz risanih filmov Wald Disneya; 31. isto kot 13 navpično; 33. glavno mesto sosednje države; 35. kemični znak za aluminij.

Rešitve pošljite do 15. januarja 1965 na naslov: Uredništvo »Poročevalca«, Kmetijski kombinat Ptuj, Muzejski trg 2.

Iz pravih rešitev bodo izzrebani 3 dobitniki, ki bodo dobili nagrado po 1.000 din.

Pri nagradi lahko sodelujejo vsi člani našega kolektiva in njihovi svojci.